

Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 254-ik szám.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VONATON:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

IRÁDÁSOK:
6-hatásos postai díj egyszer 20 fill.
minden levélkezélnél 15 fillér.

nyomat díja 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Jússal főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, november 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezetők: A szabadelvűség elégtétele.
- A képviselőház ülése.
- A bár háború.
- Ujsgírók a házelnöknél.
- A petíciók sorsa.
- Rigó János nagy urakkal vadászik.
- A lelkiismeret szava.
- Tüntetések Jókainé ellen.
- Öngyilkos honvédszázados.
- Öngyilkosságból gyilkosság.
- Tárca: Nagy talány a szerelem. Írta: Botkáné-Kempelen Etelka.
- Regény-Csarnok: A karvalyok vára. Írta: Theuriot André.

A szabadelvűség elégtétele.

Budapest, november 5.

A mióta az ugynevezett tiszta választások és a hogyan lefolytak, bizony a magasabb politikai erkölcsök is kénytelenek beienyugodni abba, hogy a tiszta választások megölő betűjét: az anyagi és erkölcsi korrupciót nem oly könnyű paragrafusokkal kiirtani.

Nincs pedig oka arra két szempontból. Csupán az szolgál örvendetes elégtételül, hogy beigazolódott ama régen tudott tény, hogy a megtámadott mandátumok javarésze nem a szabadelvűpárti képviselők, hanem a népbolondításból, fanatizmus-

ból megszületett ellenzéki mandátumok ellen irányul.

Ime, a tanulság! A szabadelvű-pártot hurcolta meg az ellenzék fennállása óta számtalanszor, hogy meg nem engedett eszközökkel dolgozik többségének mesterseges s az ország közhangulatának meg nem felelő fönntartására, öregbítésére, állandósítására. És ime, most a kérélnhetlen, szigorú igazság napfénye előtt kifog világlani, hogy a kormányok pártjának hívei sokkal tisztább meggyőződésekkel mentek a harcokba, mint a különböző ellenzéki árnyalatok jelöltjei, a kik fölhasználták a terrorizmus, a lélekvásárlás, a vallási és faji izgatás minden nemét, csak hogy győzelemre jussanak. Van eset rá, hogy a képviselő pucérra vetkőzött s egyedül a szent keresztet tartotta kezében fügefalevél gyanánt.

Nem tudtuk, nem tudjuk helyeselni már csak a néperkölcshisége szempontjából sem azt, hogy a meggyőződést pénzen vásárolják, de kérjük, hogy mennyivel sulyosabb bűn az, ha a tudatlan, sőt intelligensebb választó közönséget is egyfelől teljesíthetetlen ígérekkel, ötletes kortesfogásokkal maszlagolják tele, másfelől aztán fölkeltek benne a faji, a vallási gyűlöletet minden irányban, csak hogy a pillanatnyi népszerűség kosarából őt esztendőre ki ne hulljanak.

Mennyivel nagyobb erkölcsmetely ez, mint a pénz. Ez utóbbi elfut, a másik örökre megmarad a soha meg nem tisztuló lelki ösmeretben, — ígérekben a hazug jelölteknel, — s fanatizmusban az elbolondított választóknál.

Ez a tiszta választás s ennek eredményeként az az ötven és egynehány mandátum, mely legfőbb jogszolgáltató testületünk igazságos ítélőszéke elé kerül, kérélnhetlenül, s remélhetőleg örökre le fogja leplezni azt a galád játékot, melyet a t. cz. klérikalís színezetű ellenzék az ország ugynevezett közvéleményével játszottak, a künn a bárány, benn a farkas meséjének módjára. Mert most bizonyul be, hogy a künn levő bárány a legtöbb esetben báránybőrbe bujt farkassá vetkőződik le Themis istenasszony oltára előtt.

Ez az oltár, a magyar királyi kuria a második szempont, a minek okából a szabadelvű-párt megnyugvással nézhet az általa inaugurált tiszta választások eredménye és ezáltal saját elégtétele elébe.

Eltéknitve attól, hogy egyáltalán nem vagyunk annyira pártpolitikuskok, miszerint, ha közölünk valaki az erkölcsi törvények ellen vétkezett, annak bűnhődését ne kívánók, — biztos erősségünk mégis a legfőbb jogszolgáltató hatóságban van, mely kétséget kizárólag ország-világ előtt lefogja leplezni azt a hitvány munkát, a

TÁRCA.

Nagy talány a szerelem.

Írta: Botkáné-Kempelen Etelka.

Napfényes őszi idő volt, egyike azon vasárnap délutánoknak, amelyeken az ugynevezett előkelő emberek nem mozduhatnak sehová. Vasárnap délután ugyan ki menne sétálni? Ki? Nézzük csak meg az utcákat, melyek zsufolásig telvők a járó-kelőkkel. Ott látni a polgár-lányokat lovagjaikkal, ott a népet, a természet gyermekeit kipirult arccal. Boldogan, nem feszélyeztetve senki, semmi által, sietnek tova, ki abba az erdőbe, amely most már telve sárga levelekkel, horvadás és pusztulással.

A diszüket elhullatott fák, mint megannyi komoly szerzetesek tekintenek a jókedvű társaságra s olykor-olykor, mivel többet beszélnie nem szabad, csak ennyit sugnak a rózsás fülekbe: „momento mori.”

Csak hogy azok nem emlékeznek most semmire, élvezik a késői meleg, szép napot, és boldogok, nagyon boldogok.

A fűtca nyüzsgő sokaságában látni ifju uracsokat, kik szemlélődve hotykén járnak. Arra is, arra is egy-egy hangos megjegyzést tesznek, itt ott még meg is csipkedik a szép paraszt lányokat, szobacicákat s nem gondolnak

arra, mennyire nem férfias, nem komoly, nemes tréfa az ilyen.

Elegáns, karcsu, lefátyolozott arca leány jön sietve az utcán, mit tehet róla, ha épp e napon sürgős utja van erre-féle? Nem néz se jobbra, se balra, se hátra, siet a maga útján, céjja után. Egyszerre elébe áll egy Don Juannek nevezett, inkább az állatvilág négykezüihez hasonló alak, s mosolyának csufolt arc-fintorítással odahajol a szép leányhoz s imper-tinensül vágja oda neki:

— Ez is elég jó blatt.

A leány megáll, mintegy segítséget keresve tekint maga körül, arca lángol a méltatlankodástól s egy épp szembe jövő komoly ifjút imígy szólit meg:

— Kérem uram, — ez a férfi durván megsértett, legyen szives őt helyettem rendre-utasítani.

A rendreutasítás megtörtént. A fiatal orvos sokáig feküdt sebében, melyeket a szép ismeretlenért kapott. De naponta meglátogatta Zerey ügyvéd, a leány apja, s mikor fölépülve az öreg urial elment a házhoz s bepillantott azokba a szép, tengerszínű szemekbe, feledve volt egyszerre minden fájdalom.

Mi vagy te barátság, édes érzése az emberi szívnek? Vajon lehet-e téged definiálni? Tanulmányoztam a lélektant, kerestem benne magyarázatát a barátságnak s nem találtam. A lélek harmadik főtéhetsége közé tartozik az

értelemi vágy tehetség, mely gyakran egyes személyekre irányzott erősebb, vagy tartósabb vágy, például: ragaszkodás, hajlam. De ez még sem barátság. Ragaszkodás, hajlam, ez még csak meg sem közelítheti azt a magasított eszmét: barátság. Vagy talán te szívnek nevezett piciny hus darab, — te vagy csakugyan befogadója az emberi nemes érzéseknek?

Nem tudom hol keressem indokát, de érzem, hogy magasított, édes érzés a barátság. Szeretni valakit önzetlenül, teljes bizalommal lenni hozzá, a javát keresni és akarni mindig, szeretni őt még akkor is, ha esetleg a bűn útjára tért, szeretni úgy, hogy életünket is készek legyünk áldozni azért, hogy őt visszate-reljük az igaz utra s mindezekért még csak gondolatban sem kívánni parányi bért sem. Szeretni így, önzetlenül s így viszontszeretve lenni, ez az igazi barátság.

Ezt érezte lelkében Ella, Zerey ügyvéd fekete hajú, tengerszemű szép leánya. A komoly fiatal orvos, kinek lelkülete, gondolkodás-módja, erkölcsi érzülete annyira elűtött az őt eddig körülrajongó ifjaktól, mély barátságot fejlesztett lelkében. Boldog volt, ha jönni látta, nem volt semmi vágya mikor vele cseveghe-tett komoly, nemes dolgokról, — vagy gyermekek kedélylyel ártatlan naivságokról egyaránt.

Há távozni látta, lelke elkomorodott. S

melylyel minket vádoltak, de a melynek javarésze a vádlókra fog rábizonyulni.

Nem akarjuk magunkat ismételn, a végeredmény ugyanis igazat fog adni nekünk a legtöbb esetben, sőt százaszorozva fog megbizonyosodni az igazság pártoskodástól ment napfényében az az igazság, hogy a szerecsent mosók feketébbek a szerecsennél.

Sok szó fér a parlamentarizmus keretébe beillesztett kuriai biráskodáshoz, de annyi bizonyos, hogy ennek utján és révén derül ki a szabadelvű-párt annyit korholt, a mennyit gyalázott igazsága: hogy az ország józan közvéleménye áll a szabadelvűség mellett s csak az elbolondítottja tart a jezsuitákkal. (*)

POLITIKAI HIREK.

Küldöttségek a Házban. Három nagy küldöttség tisztegett ma a képviselőház ülése alatt két miniszternél. Széll Kálmán miniszterelnök két küldöttséget fogadott. Az egyik Pancsova város küldöttsége volt, a mely a piaci helypénz tárgyában kérte Széllnek, mint belügyminiszternek a közreműködését abban, hogy a gazdaságos helyi ügyet mielőbb rendezzék.

A másik küldöttséget Bátkay László képviselő vezette, a ki az öreg színészek deputációjának az élén arra kérte a miniszterelnököt, hogy lehetőleg hasson oda, hogy az országos színész nyugdíjintézet dolgai rendbe jöjjenek. Ez az intézet ugyanis óriási deficitel küzd és nyugdíjasainak 64 százalékáé levonásával adhat csak nyugdíjat. Leginkább károsodnak és szenvednek emiatt a régi érdemes igazgatók, a kik most a legnagyobb nyomorral küzdenek.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy az önkormányzati jog tiszteletben tartásával lehetőleg segíteni fog a nyugdíjasok ügyén. A deputáció tagjai megvizsgáltva távoztak a miniszteri szobából.

A harmadik küldöttséget Beck Marcell vezette Darányi Ignác földművelési miniszter elé. A gazdák küldöttsége volt ez.

Az osztályok megalakulása. A képviselőház mai ülésének kezdete előtt a különböző osztályok megalakítása ment végbe. A képviselők csak lassan gyülekeztek össze, úgy, hogy az

osztályok megalakulása igen nehezen ment, sőt egy érdekes incidensre is adott alkalmat. A VII. osztály koránkelő tagjai ugyanis már megalakultak a könyvtár-teremben, miről a később érkezők nem értesülvén, a háznagyi irodában másodszer is megalakították ugyanazon osztályt. Szerencsére a tévedés csakhamar kiderült és a különvált osztálytagok élénk derűség között fuzionáltak egymással. Különben az ülés kezdete előtt az összes osztályok megalakultak, de a késedelmes és lassu eljárás miatt a házelnök csak 11 óra tájban nyithatta meg az ülést.

A felirati bizottság. A képviselőház ma megválasztott felirati bizottsága ma az országos ülés után megalakult, megválasztván elnöknek Perczel Dezsőt, előadójának Falk Miksát. A bizottság elhatározta továbbá, hogy szombaton, folyó hó 9-én délután tízenegy órakor tartja legközelebbi ülését, melyen előreláthatólag elő fog terjesztetni a felirattervezet szövegét.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 5.

Az ülés maga ma még mindig teljesen érdektelen volt, de annál nagyobb élénkség mutatkozott a folyosón. Egész csapat idegen, frakkos ur feszelt a jobb és baloldalon, különösen a miniszteri szoba előtt.

Egy exotikus csapat volt a legfeltűnőbb: japán tudósok voltak ezek, a kiket Kossuth Ferencz kalauzolt a Ház helyiségében és később a nagy teremben is. A barna japánok, — érdekes, szép férfiak ezek — nagy figyelemmel és komolysággal néztek meg mindent.

Az ülésen csupán annyi történt, hogy megválasztották a felirati bizottságot. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

Elnöki bejelentések.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlassics Gyula, Darányi Ignác miniszterek.

A jegyzőkönyv hitelesítése után

Elnök jelentést tesz a legutóbb szentesített törvényekről, s azután felolvastatja a földművelési miniszter átiratát, a mely felsorolja ama szövetezeket, a melyekkel a kormány szerződési viszonyban van.

mit érzett a férfi? Először is barátságot, nemes tiszta szeretetet. De lehetett-e gyakran együtt lenni a lenkőlt gondolkozású leánnyal, lehetett-e gyakran beletekinteni a szép szemekbe, melyek hol ábrándosan, hol tűzben égve néztek reá, lehetett-e ott üldögélni közelében anélkül, hogy ne érezze a bűbajt, hogy ne érezze a delejt mely keze-érintésére megremegett? Nem. Férfi lelke szeretett először, igazán. S e szerelem lelkesítette, felemelte őt. Még nagyobb részvétellel, igazabb gyöngédséggel járt betegai körül. Felkereste az isten-házát s könyörgött hozzá szívből, buzgón. Lelke édes álmokkal telt meg, elképzelte a jövőt ragyogónak, szépnek, elképzelte lakásában azt a bájos lényt, ki neki felesége lesz, becézett, édes, takaros kis felesége.

Csak néha eszmélt fel. Látta mulni a heketet. Tél után felébredt ismét a természet, aztán perzselő forró nyár következett, majd újból kopóran állottak a fák s jött a második tél zuzmarájával. O csak szeretett egyformán, híven. Sokszor kínos volt neki az együttléti Ellával, megragadta a vágy, leborulni a lábai elé s esdekelni viszonyszeretelmért. De ilyenkor rendszeren a leány ábrándosan nézett maga elé, mintha lelkével valamit keresne, egy álmot, mely még nem jött el, egy érzést, amely némeiyeknél csak a későbbi korban szokott beköszönni.

Az orvos látta, hogy hiába minden. Ella szerette őt, igaz, forró barátsággal, de ez nem az a szerelem volt, amiért ő epedt. S a lány lelke is szenvedett, látva barátja bánatát. Sokszor nemes elhatározás előtt állt lelkében, hogy felesége lesz, lemond saját boldogságáról, álmairól, hogy mást tegyen boldoggá. De azért várt, egyre várt, s maga se tudta biztosan, hogy mit vár.

S mikor szép, tavaszi reggelen, a fenyvesek közé bujtatott nyaraló teraszán, uti toilletében megjelent, mikor bucsura nyújtotta kezét a jó barátának, ki érette életét tette kockára, szíve összeszorult, olyan volt, mintha egyszerre nagy, nagy vesztség érte volna. Pedig csak rövid időre utazott el, édes testvéréhez, ki délfelé lakik. S mikor végig vágatott kocsijuk felsőmagyarország fővárosának szép utcáin, ő kezeibe temelve arcát zokogott keservesen.

Dübörögve vágat végig a vonat az alföld aranykalászos rónáján, viszi a szél a füstöt hátrább, hátrább, az apró szikrák mint megannyi hulló csillagok pattantak szét a levegőben s a borulatos égből pár csillagocskával körülvéve tisztán, édes rezgéssel tekint le a siralom völgyére, az Orion.

Egy első osztályu kupé ablakánál gondolatiba mélyen elmerülve áll Ella. Tekintete bánatosan járja be a vidéket s mig ajkára fáj-

Bejelenti azután ama képviselőket, akik összeférhetlenségi állásukról lemondottak. (Többnyire tisztviselők voltak.)

Elnök bejelenti, hogy Trubinyi János stomfai képviselő is bemutatta megbízó levelét s ezzel az ország minden kerülete képviselve van a parlamentben.

Estorházy Kálmán gróf jegyző felolvassa az országgyűlés megnyitása óta beérkezett kérévények jegyzékét.

Elnök jelentést tesz az osztályok megalakulásáról — majd a tegnap megválasztott jegyzők és bizottságok névsorát olvastatja fel.

Tudomásul szolgálnak.

A felirati bizottság választása.

Elnök: A napirend szerint a felirati bizottság megválasztása következik. Felkéri a házszabályok alapján a képviselőket, hogy a szavazócédulákat összehajtva tegyék az urnába és a terem közepét szabadon hagyják. (Helyeslés.) A névsor olvasására Illyés Bálint jegyzőt kéri fel.

Megválasztottak a felirati bizottság tagjait:

Andrássy Gyula gr., Andrássy Tivadar gr., Beksich Gusztáv, Berzeviczy Albert, Falk Miksa, Hadik János gr., Hieronymi Károly, Hodossy Imre, Horánszky Nándor, Münnich Aurél, Pap Géza, Perczel Dezső, Pildner Ferenc, Radvánszky György, Rohonyi Gyula, Scitovszky János, Tallián Béla, Teleki Sándor gr., Tiszta István gr., Tomasich Miklós, Vészi József.

Elnök kihirdeti a választás eredményét.

Ezután az erre vonatkozó jegyzőkönyvet hitelesítik.

A munkarend.

Elnök felhatalmazást kér a háztól, hogy azt annak idején, a mikor a választási bizottság befejezte működését, összehívassa. (Helyeslés.)

Hétfőn, e hó 11-én azonban okvetlenül ülés lesz, ekkor jelenti be ugyanis a háznak a kuriához e héten beterveztett és még beterveztendő petíciók jegyzékét. (Helyeslés.)

A Ház a javaslatot elfogadta, mire az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Elitelt kivándorlási ügynökök.

Lenberg, nov. 5. A kivándorlási ügynökök ügyében későn éjjel hozták meg az ítéletet. Nodari Silviót három havi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre, esetleg még 50 napi fogházra, Sidelnik Bazilt négy havi fogházra és 200 korona pénz-

dalmas mosoly ül, ily gondolatokkal tépelődik lelke.

— Nem ez az én hazám, hanem a hegyek, bércek, a sötétlő fenyves. Mint kicsiny gyermek, órákon át elbarangoltam benne, megmedretem egy karcsu, györlábu őzikétől, ott szedgettem a piros epret, a cembra-fenyő izletes gyümölcsét. Mint nagy leány ott ábrándoztam, ott sirtam első könnyeimet. A zordon Kárpátok vadregényes tója, a váltakozó berek, a tovafutó csermely, az égbe nyuló sziklák, ott az én hazám, az az én boldogságom. Ott fenn repül a sas, kiterjesztve szárnyát hasítja a levegő eget, fenn repül ott a lélek és közelebb érzi magát istenéhez. Eloszlik ott a bánat, el a szenvedés. Csak rövid időre mondtam bucsut nekik — s mégis úgy gyötör a fájdalom...

Ez az alföld még jobban busit egyszerűségével, magányosan álló kutágasaival. Azok a szürke varjúk is oly lomhan kovályognak. Magányos, árva itt minden.

De mi az ott a messze távolban? Ugyan, mintha pásztortűz égne. Ej, dehogy. Csalfa, hazug fény az is, valami posványos helyen, lerakodott testekből felszálló gőzök gyultak meg s mint apró lángocskák ugrándoznak a föld felett. Lidércek azok, melyek becsalják a vándort a mocsarak közé.

Almodozásai közben észre se vette, hogy

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

büntetésre, esetleg még 20 napi fogházra ítélték.

Sztrájk egy hajón.

Barcelona, nov. 5. A Fülöp-szigetekről ideérkezett *Isla de Luzon* postahajó fűtői és szénhordói sztrájkolnak.

A búr háború.

(Az angol pénzügyminiszter nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, november 5.

Hicks-Beach pénzügyminiszter Bristolban beszédet mondott, a melyben kijelentette, hogy szívesen adott pénz a háborúra, mert azt remélte, hogy a háborúnak nemsokára vége lesz. Az a nagy kölcsön, a melyet föl kellett venni, kevésbé terhelte meg a nemzetet, mint akár melyik korábbi kölcsön és nem nyugtalanította nagyon a pénzügyi piacot. A cukoradó és a többi adók nem nyomták nagyon a nemzetet, a fogyasztók nem nagyon szenvedtek miattuk. A jövedelmi adó most nagyobb, mint a krími háború idején volt, de azért a kötelességtudó polgárok szívesen fizették adójukat, mert jó hazafiak.

Sajnálja, hogy nem jelentheti még, hogy a borzalmas háborúnak vége van és hogy az adókat meg lehet szüntetni; sőt úgy lehet, hogy a jövő ülésszakban az adókat emelni is kell.

Beszéde további folyamán a pénzügyminiszter arra utal, hogy november 19-én két ezred lovasság megy Dél-Afrikába Kitchener csapatainak segítségére és nem más csapatok felváltására. E hó folyamán még 1200 főnyi lovassági csapatot küldenek ki más csapatok felváltására. Ha 12.000 emberre volna szükség, annyit is kiküldhetne a kormány, de a kormánynak első sorban az a kötelessége, hogy rögtön teljesítse a bizalmával felruházott táborok követeléseit és ezt meg is teszi.

A mi az összpontosított táborokat illeti, nem érti a miniszter, miként lehet annyira félremagyarázni ezt a humánus célú intézkedést. A kormány az ezekben a táborokban mutatkozó nagy halandóságot épp úgy sajnálja, mint bárki más és éppen most érintkezésben áll a dél-afrikai hatóságokkal, hogy a táborokban el-

helyezett emberek helyzetét javítsák és a nagy halandóságnak gátat vessenek. A kormány, miként eddig is, mindig kész békét kötni, de csak tisztességes és okos békét akar s ennek elérése végett semmi áldozattól nem fog visszariadni. A miniszter erősen hiszi, hogy Dél-Afrika esetleg épp oly erős tényezője lesz a birodalomnak, mint Ausztrália vagy India.

London, november 5.

A Reuter-ügynökség jelenti Alivalnorthból 2-iki kelettel: Taylor hadoszlopának egy őrnagya Walker százados parancsnoksága alatt tegnap Woloekop mellett elfogott 21 burt és zsákmányul ejtett 17 puskát, 500 töltényt és néhány lovat. A foglyok között van az egész Douplas-család, amely az utóbbi időben sok dolgot adott az angoloknak. Az őrnagyat még nem tért vissza. Az angoloknak csak egy könnyű sebesültjük volt. Az eső következtében az Oranje folyón nem lehet átkeelni.

Worcesterből jelentik tegnapi kelettel: November 1-én korán reggel az angolok Constatetól hat mérföldnyire meglepték egy worchesteri csapatot, amely Van Hurden parancsnoksága alatt 17 lovasított katonából áll. Az angolok a csapatot lövészsereinek elfogytával három ember kivételével elfogták. Van Hurden elkeseredetten nyilatkozott a fokföldi burokról, akiktől annyi támogatást várt és oly kevés támogatást kapott. Utalt a worchesteri afrikander-kongresszusra, amely a burokat Fokföldre való betörésre buzdította és kijelentette, hogy a Fokföldre betört burok nem bánják, ha elpusztítják a fokföldi burok farmjait, mert annyit ígértek és oly keveset tartottak meg. A burok tudják, hogy nincs kilátásuk függetlenségük visszavívására, de folytatják a harcot, hogy a fokföldi burokkal annál jobban éreztesék bosszújukat.

Ugyanazon a napon a worchesteri helyőrségnek egy másik csapata a Tuw folyó közelében burokra bukkant. Kemény harc fejlődött, amelyben két bur elesett és hat megsebesült. Egy angol csapat, amely Zeerustból indult el, nyolc burt elfogott és négyet megölt.

Pretória, november 5.

A burok magukkal vitték azt a két ágyut, amelyet Benson ezredes utóvédjétől elvettek.

Halifax, november 5.

Innen még ebben a hónapban 300 főnyi tüzérség megy Dél-Afrikába 6 Maxim-ágyúval. A távozó csapatot bermudai tüérek váltják fel.

Ujságírók a házelnöknel.

(Tisztelgés a képviselőházban.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 5.

Az országgyűlési tudósítók Rákosi Jenőnek, az országgyűlési hírlaptudósítók szindikátusa elnökének vezetése alatt ma délelőtt 10 órakor a képviselőház ülése előtt, tisztelegtek gróf Apponyi Albertnél, a képviselőház új elnökénél.

Az elnöki fogadó teremben megjelentek: Rákosi Jenő, Schwarcz Armin, Kabos Ede dr., Radó Sámuel, Szokolay Kornél dr., Friedrich Tivadar, Bihari Imre, Magyar Gyula dr., Grätz Gusztáv, Sebők Gyula és Rendes Izsó.

Rákosi Jenő a következő beszédet intézte Apponyihoz:

(Rákosi beszéde.)

Méltóságos elnök ur! Egy kissé nehez helyzetben vagyok, amidőn szerény lámpásommal reá akarok világítani a napra, de boldog vagyok, hogy én vezethetem az országgyűlési hírlaptudósítókat üdvözlésre méltóságod elé. Üdvözljük méltóságodat azon szerencses fordulat alkalmából, mely méltóságodnak elnökké való megválasztása alkalmából méltóságod egész pályafutását érte. Vagyunk itt idősebbek, akik ezt a pályafutást régóta figyelemmel kísérik és látjuk; vagyunk idősebbek, akik láttuk méltóságodat kilépni a közpályára és gyönyörködünk egész pályafutásán a mai nevezetes napon. Lattuk, mikor egy történelmi név nagy család tradícióival felfegyverezve lépett ki a küzdőtérre. Ezek olyan fegyverek, a melyek szerényebb tehetségeknek is pályát nyitnak, fényeset.

De méltóságod nem ezt az utat választotta magának. Mi láttuk a munkában a feladatokban az ország, a nemzet szolgálatában hevülni, izzóvá lenni; láttuk egyéni tulajdonságainak, láttuk erkölcsének fényét kigyúlni, a mely fényben mindaza fegyverzet, a melyet magával hozott a pályára, eltűnt, elenyészett és méltóságod egyéni nagyságában állott előttünk, futotta be pályáját és elért oda, a hol a nemzet hálával, szeretettel, tisztelettel adózik méltóságodnak. Ez az érzés hozott is minket ide.

Nem kisebbítem azokat a fegyvereket, a melyeket magával hozott és a melyeket egyéni

kinyílt a kupé ajtaja s azon elegáns ifjú lépett be; csak mikor véletlenül karkötője leesett a földre s azt egy előtte mélyen meghajló alak fölnyújtotta, hátrált vissza.

Egy pillantás észbe juttatta, hogy ő látta már ez ifjút, ismerős volt előtte az arc, de akkor henegezés volt rajta, most pedig alázatosság. A férfi bemutatatta magát, ő is megismerte Ellát, de nem jött zavarba.

— Látja, — szólott mély bánattal a leányhoz. — itt kell megismerkednünk. Ugye haragszik még rám, ugye neveletlen, durva lelkű, minden nemesre képtelennék tart? Ne igyekezzék udvariasan felelni, igaza van, ha így ítél, a mult csak erre adhat jogot. Pedig lása, én megváltoztam. Ugye, a hegyből alárohán folyamnak egy odadobot kő utját állja, más irányba tereli folyását, ahol tisztább mederbe jutva, vigan siet tova. Ilyen volt az én életem is. Gyönyörűségek hajhászása, minden szépnek lerontása, ez volt életem éveken keresztül. Lassacskán megundorodtam, gunyt üttem mindenből, de a multból rámragadt henegegő, impertinens modort mégsem tudtam leküzdölni. Figyeljen kérem, én most gyónok. Jött egy nap, emlékszik rá De hogy mi történt a maga távozása után lelkemben, azt nem sejtji. Utált emeltem ott s bálványt helyeztem reá, őn volt az istennő, ki azt elfoglalta. Szeretni kezdtem, életemben először. Nem az erek

játéka, nem az ifjú vér fellobbanása volt ez többé, hanem mélységes, igaz, örökké tartó szerelem. Utálok azóta mindent, amit addig szépnek tartottam. Szakitottam teljesen a társasággal, mely mámorba ringatott s most undorral tölt el. Nemes, nagy akartam lenni, álmództam a napról, mikor önnek én mindezt bevalhatom. Két év telt el ama nap óta s én szolidan, tanulmányaimnak élve az ön birhatása után vágyakoztam.

Most csak arra kérem, bocsásson meg nekem . . .

A leány megindult, halk hangon mondta neki:

— Nem haragszom, sőt örül a lelkem, hogy a rossz utról visszaterelt egy lelkét. Ami szerelmét illeti, azt egyelőre nem hiszem el teljesen. Szerintem az nem támadhat egy pillanat alatt. Rövid életű tisztavirág rendszeren a gyorsan keletkező szerelem, jött, volt, nincs. Ön még eddig nem ismert. Hátha nem az a rokonlélek vagyok, kinek képzelt? Hátha nem vagyok az a női ideál, kit ön eltárára helyezett? Hátha lelkünkben annyi ellentétes vonás van, hogy szerelem helyett ellenszenvet értesztek majd?

Mély beszélgetésükből a kiszálló utasok verték fel. Majdnem tovább vitte őket a vonat.

Multak a hetek, a hónapok s Ella Aladárral mindig együtt volt. Társaságba csak ak-

kor mentek, ha a másik ottlétéről biztosak voltak. Színházba csak azért jártak, hogy meghosszabbítsák a napot, melyen együtt lehetnek, nem volt nekik szórakozás, öröm, egymásnélkül soha, egy pillanatra sem. Es Ella előtt is kedves volt már az alföld. Pirulva vette észre, mint szereti az aranykalászos rónát, az éggel ölelkező földet, a kutágást, a szép, édes delibábot. Mosolyogva eltudta nézegetni a piros lábú golyát s kepelésére boldogan kacagott, tapsolt. Tavasz volt szívében, gyönyörűnek látott maga körül mindent, boldog volt.

Szeretett igaz szerelemmel, teljes hitét, bizalmát bírta az ifjú, ki őt viszont, megjavult szíve s lelke teljes szerelmével szerette. Közös volt az álmuk, közös a reményük. Az az egymásba fonódó szempár úgy elbeszélgetett még a legnagyobb társaságban is. Hát még mikor a kis karikagyűrű rákerült az ujjukra s ajkalk először érezték az igaz szerelmi csók üdvét, boldogságát.

S a messze kéklő hegyek közt lakó jó barát, ki életét kockáztatta érte, a gavallér, a jólelkű, a szerető férfi feledve volt már? Nem, de hisz az — csak barát volt . . .

Csodálatos mysteriuma a szíveknek, egyetlen, igaz szerelem, vajon ki képes téged megfigyelni? Ki!?

nagyágával elérhető, mert pályafutásának eredménye az, hogy családjára, a melytől fényt vett, visszafényt vetett; a nevére, a melytől jelentőséget kapott, visszajelentőséget adott, historiai jelentőségét gyarapította és rászolgált arra, hogy mi, a kik különben is sohasem a magunk nevében, hanem mindig a sokaság nevében is szólunk, a sokaság nevében is üdvözlöm. Mi a sajtó munkásai vagyunk: egyénileg szerények, de hivatásunknál fogva fontosak, mert hiszen annak a testületnek, a melynek élén most méltóságod áll, legfontosabb tulajdonsága, a nyilvánosság, voltaképen csak általunk válik valósággá. Kérjük méltóságodat, a midőn üdvözljük, terjeszszó ki ránk figyelmét, jóakarátát, nemes barátságát nem érdemünk-höz képest, hanem hivatásunk nehézségeihez képest. (Eljenzés.)

(Apponyi válasza.)

Apponyi Albert gróf: Nagyon köszönöm az igen t. uraknak itt való megjelenésüket. Azt is köszönöm, a nélkül, hogy épen bókákat akarnék, ondan egyénileg t. barátomnak, elnökünknek, hogy a midőn engem megjelenésükkel megtiszteltek, ezt a megtisztelést fokozták egy ilyen kiváló férfinak vezérszónokukká való választása által. De t. uraim, a sajtónak hivatása felől ez alkalommal értekezni nem szükséges, sem nem illemszerű. En csak azt a pontot akarom érinteni, a melyben a mi hivatásaink találkoznak, a melyben parlament és sajtó egymást kiegészíteni hivatva vannak.

Nem is szólva arról, hogy ikerestvérnek tekintem a népek szabadságának ezt a két nagy megnyilatkozását, nem is tekintve azt direkt, hogy a parlamentnek és a sajtónak összeköttetése oly fontos, amit talán senki sem tud és méltányol jobban, mint az, aki olyan tevékeny tagja volt a parlamentnek, olyan bőven részese a parlament harcainak, mint én 80 éven át, mert hiszen zárt falak között maradna az, a mit mi mondunk, feladatunk legnemesebb, legmagasztosabb oldalát: a közvéleményre való hatást, a nemzet gondolkodásának átalakítását, a nemzet megnyerését oly eszmék számára, a melyek a parlamentben még kisebbségben vannak, a melyek azonban természet- és jogszerűleg arra törekcsenek, hogy a többséget maguknak megnyerjék: mindaz teljes lehetetlenség lenne a sajtó közreműködése nélkül.

De viszont mi is azokat a benyomásokat, a melyeket a közvélemény köréből folyton magunkba kell szívunk, hogyha azon évek folyamán, a melyek a nép hatalmának ránk történt delegálása és mandátumunk lefolyta közt elmulnak, nem akarunk elidegenedni választóinktól, nem akarunk elszakadni létalapunktól: ezeket a benyomásokat szintén leginkább s legfolytonosabban a sajtó által vesszük magunkba, a mely a maga egyetomében, minden pártárnyalatot, nézeteltérést kifejezésre juttat, a leghevebb és legfolytonosabb tükre a közvélemény összes árnyalatainak és ingadozásainak, fogékonyságainak és ezen temérdek mozgalmából kidomborodó nagy áramlatainak, összes elhatározásainak és akaratának.

És én t. uraim, a ki tehát mindenkor és ma, a mikor a többséghez tartozom, épenugy, mint akkor, a midőn a kisebbséghez tartoztam, a parlamentarizmus lényegét nem a többség uralmába láttam, abban is, mert hiszen az a parlamentarizmus egyik alaptörvénye, de sem egyetlen, sem legfőbb; legfőbb a népképviselőt összefüggése küldőivel, a nép hatalmának, jogainak delegálása a parlamenttel és tehát, a ki a parlamentarizmus lényegét a népképviselőt folytonos összefüggésében látom, magával a néppel, a mint elnöki megnyitó beszédemben is mondtam függésében a néptől, függetlenségében minden egyéb tényezővel szemben, és természetesen kell, hogy a legnagyobb súlyt fektessem azon tényezőre és azon tényezőnek azon működésére, a mely ezen összeköttetést köztünk és küldőink közt, köztünk és jogaink forrásai közt folyton élővé, soha meg nem szakadóvá teszi. Ezért t. uraim egy bizonyos régi ösztönszerű, remélem kölcsönös rokonszenven volt köztünk egész parlamenti működésem alatt, köztem és önök közt és azok között is, a kik velem ellentétes irányu sajtó-organumokat képviseltek, a kik azonban szónoki működésemet mindig nemcsak igen nagy teljességgel közvetítették, a közönséggel, hanem ha kritika alakjában is, de jóakarattal én rám nézve mindenesetre nagy haszonnal méltatták.

És most meg csak egy kéréssem van: ha az előtt támogattak engem, ki az elismerés, ki az ennél nem kevésbé hasznos kritika hangján is egyéni képviselői működésemben: legyenek szivesek engem támogatni most elnöki minőségemben is, a melynek ma egyeből közvetlen célja nincs, mint parlamentünket fel-emelni a lehető legnagyobb magasságnak, erőnek, hatalomnak, a népképviselői tényezőnek, az alkotmányos tényezőknél egyensúlyában őt megillető részt biztosítani.

Kisérjék a parlament működését erős, szigorú kritikával, de tartásuk ezen kritikában is szem előtt azt a célt, a melyet én elnöki működésemben magam elé tűztem, hogy tudniillik az egyes képviselők ellen irányuló szigorú bírálat mindig vezérszemponthul tűzze ki magának a parlament, mint nemzeti intézmény emelését, tekintélye fenntartását és szilárdítását. A két ikerestvérnek nem szabad egymással harcban állania, mert különben az a nagy nemzeti család, a melyhez tartoznak, boldogtalan és a maga erkölcsi erejében meg van törve. Még egyszer köszönöm szives megjelenésüket s ajánlom magamat, de nemcsak magamat, hanem főleg egész testületünket jóindulatukba. (Eljenzés.)

Apponyi Albert gróf ezután a küldöttség minden tagjával kezét fogott és velők szívélyesen társalgott, majd az ülés megnyitására lesietett a terembe.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi polgári jótékony négyület november hó 16-án szerdán, d. u. 4 órakor, az árvaház tanács-termében választmánygyűlést tart.

A petíciók sorsa.

(Mire pályáznak a bukott ellenjelöltek?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 5.

A Kuriához beadott petíciókat már kiosztották az egyes szakreferenseknek. A megtámadott aradmegyei mandátumok közül Kelemen bíró kapta a Wittmann János szentannai, Adám bíró a Bánhidý Antal bíró kisjenői (ebben az utóbbiban már a tárgyalást is kitűzték december hó 9-ére), Asztalos bíró kapta a Solymossy Lajos báró borosjenői, Nagy Sándor bíró kapta a Szombati György dr. jászashelyi és Bene bíró kapta a Vancsó Gyula dr. mária-radnai mandátuma ellen benyújtott petíciót.

A mandátumok megtámadásának okairól ma sok érdekes dolgot tudtak beszélni képviselői körökben. Az első az, hogy sok esetben szabadelpvüparti jelölt érdekében támadtak meg szabadelpvüparti mandátumot. Ez a dolog arról érdekes, mivel azt mutatja, hogy az ugynevezett „hivatalos jelöltek” intézményét ezuttal csakugyan nem alkalmazták s hogy maguk a szabadelpvüiek is szabadon küzdenek egymással, még a Kuria előtt is. Ebből ugyan magának a pártnak világosan kára van, de ez csak annál jobban mutatja azt, hogy a választások még e mellett a kockázat mellett is, mennyire szabadon voltak hagyva.

Nem kevésbé érdekes az is, hogy a megtámadások nagy részét sokan annak a reménynek tulajdonítják, hogy a Kuria korrigálni fog s a korrigált szavazó-lisztákból a bukott jelölt jön ki győztesen, minden új választás nélkül képviselőnek. Ez is megeri a 3000 korona megkockáztatását. Ez az oka annak is, hogy aránylag igen kevés abszolut megtámadási ok van, de annál több relatív ok érvényesítve. Tudni kell, hogy az abszolut megsemmisítés után új választás és új költség következik, ellenben a relatív okok bebizonyítása után a Kuria csak az érvénytelen szavazatokat kasszálja, sőt a bizonyítás eredménye szerint az egyik oldalról a másikra is átirhatja a szavazatokat. Ha ezután így a többség a másik oldalra csap át, a bu-

kott elől' a diadal. Ezt a kérvényezőök jókerészre vetették a kevés kivétellel erre pályáznak, mivel ez nem jár pótválasztással, tehát rövidebb és olcsóbb is. Különösen áll ez azokra a mandátumokra, a hol csak néhány szótöbbségről van szó, a hol tehát a bizonyítás nem olyan fáradságos. Itt mindenütt a relatív okokkal pályáznak.

Végül a közvetlen megtámadási okok között is sok érdekes van. Az egyik mandátum boldog tulajdonosa, egy ifju báró, példái a mandátum-nyerés időpontjában még *bisberu* volt, de a Kuria ítéletekor már nagykoru lesz. Egy másik mandátumnál a képviselő nem volt a választók listájába felvéve, de a Kuria döntésekor (1902) már fel lesz véve. De ezeknél is sokkal érdekesebb egy választási eset (erdélyi) a hol a győztes jelölt 30 000 koronáért vállalkozónak adta át az egész választási költségeket, a ki viszont azonnal két „albérlőnek” adta át 20 000 koronáért, nyervén ilyképpen 10 000 koronát. A választás sikerült, de most a Kuria-nál kérdezik meg, hogy ez szabad-e? Megjegyzendő, — írja a P. H. — hogy az idén több helyütt is akadnak ilyen élelmes vállalkozók s ha ez szabad lesz, akkor a jövő választás alkalmával egészen új üzletág lesz a képviselő megválasztásának fővállalása bizonyos általánosságért.

A megtámadott mandátumok dolgában meginduló eljárás első fázisa az 1899. XV. t. e. szerint a kérvények megvizsgálása után a tárgyalás, amelynek kitűzését a 80. szakasz úgy szabályozza, „hogy az idézésnek valószínű vételétől a megjelenésig a választásvédőknek 20 napi időköz maradjon.” A megszokás-e az oka, avagy kézbesítő eljárásunknak országosan ismert lomhasága indította arra a Kuriát, de tény, hogy a kir. Kuria a most beadott kérvények legnagyobb részét dec. 9—20-ika közt tűzte ki tárgyalásra. Ez pedig olyan hosszú idő, hogy ilyen mértékbe haladva ezek a perek egy esztendőnél is tovább fognak tartani.

Ez az első tárgyalás tudvalevőleg csak a választásvédők kifogásainak és a bizonyítási eljárás előkészítésének van szentelve s csak azután indul meg még az igazi pör, a maga bonyolalmasságaival. Maga a törvény is elég hosszú határidőket állított föl, most pedig azokat a Kuria is jól megtoldotta.

Előrelátható tehát, hogy a perek gyors elintézése — akármilyen érdekek kívánják is azt — csak édes reménység marad. Parlamenti körökben ezek a hosszú terminusok mondhatni igen kellemetlen benyomást ébresztettek és mindenki óhajtja, még a peren kívül állók is, hogy a Kuria ebben az adminisztratív esetben tekintsen el a bírói tradícióktól.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Bórogér, operetta. (Páratlan bérlet.)
Galtörtők: A beszorkányvár, operetta. (Páros bérlet.)

Péntek: Szivem, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Szivem, bohózat. (Páros bérlet.)

* Szivem. A szeilemes bohózatra, a melynek pénteken lesz a bemutatója, a társulat vasárnap óta naponkint nagy szorgalommal készül. Bács rendezi ezt a darabot is. A fordulatosságot nyelv jó összejátékot kíván, azért a társulat drámai személyzetének szereplő tagjai még a kötelező időn kívül is készülnek a Vigszínház ez évi legvonzóbb darabjára.

* Gézy István, a jeles népszínműíró, ott-hagyja a népszínháznál elfoglalt állását: a jövő szezonra Janovits Jenő dr. szegedi színtársulathoz szerződött népszínmű rendezőnek. Ezt Gézy igen okosan teszi. Ott van az ő helye

az alföldi rónaság romlatlan levegőjében, a szintizta szívü emberek hálás körében, amely ak... sem feledné el Géczy István érdemeit, ha az ő muzsája már nem is csapongana oly elevenen, mint akkor, a mikor őt felfedezték.

* **Pillangó kisasszony.** A nagyvárad Szigligeti-színház az első vidéki színház, amely *Belasco* énekes színművét bemutatta. Az újdonságnak igen nagy sikere volt. A címszerepet *Szekely Irén* játszotta, aki úgy énekével, mint drámai játékával elragadta a közönséget. A többi szerepben *Tóvári Anna*, *Kaciány Viola*, *Krasznai, Bérczi* jók voltak. A prologust *Kovács Mariska* szavalta.

Rigó Jancsi

nagy urakkal vadászik.

— Egy újságró interwiewja. —

Pákoz, november 5.

A pákozdi halmok tetején, egy barna rácsos kis házikóban nagy a sürgés-forgás. A falu emberei egymás kezébe adják a kilincset: megjött a Jancsi. Ölnyi szivarral a szájában, két hatalmas bórönd között fogadott, az egykori pákozdi cigánygyerek, most kairói háztulajdonos és egyiptomi földesúr, immár negyedik esztendeje.

Rigó János tudja már mit tesz az: újságróval parolázni.

— A hercegnő nem jött el velem, kezdte mondani, hanem ahogy Genf-be elváltunk, — a legdrágább szállodába, a Hotel National-ba voltunk kvártélyozva — ő Nizzába utazott, én meg eljöttem az én kedves szülőimet meglátogatni. Mert azért, hogy cigányból herceg lettem, ugymond monsieur Rigó, az én véreimet nem feledem el soha. És minthogy éppen *Durneisz Sándor* báró káptalani tisztartó meghitt vadászni, eljöttem négy-öt napra. Velünk vadászik a *Lichtenstein* herceg is, jól ismerem a kairói gyepről...

Mert tudni kell, hogy Rigó János tényleg egyik törzsalakja a kairói versenyeknek s versenyistállót tart. Egyáltalán nagyon szereti a „sportéletet”. Megmutogatta a fényképeit, szavainak hogy nagyobb súlyt adjon. Az egyik kép a Sfina tövében vadásztársaság élén mutatja Rigó Jancsit, a másik lóháton, elegáns lovagló kosztümben, a harmadik pedig amint egy americanbe fogott trappert állít — a fotografáló gép elé.

— Hát aztán azt mondja meg kedves művész ur — faggattam tovább — mit csinálnak egész nap ketten, a hercegnővel?

— Reggel az ágyban isszuk meg a früsköt. Csináltattunk egy kis asztalt, az ágyra lehet illeszteni s úgy vagyunk, mintha ebédlőben ülnénk. Aztán kiviszik az asztalt s ott cigarettázunk még egy ideig. Én azután a sportéletnek áldozok, a Klára hercegnő az kényelmes, jaj de milyen szép, ha látná! Szébb, mint valaha volt. No egy kicsit hizott, de az még jobban áll neki. Sétálni szoktunk menni, vagy a kaszinóba, de egyikünk sem játszik. pedig már sokat megpróbáltak berántani. De én vigyázok... Különösen sincs olyan sok pénzünk, hogy dobálózhatnánk. A hercegnő vagyont uagybátyja, mister *Lejon*, a chicagói bank direktora kezeli s amit kézhez kapunk, az 1000 egynehány font sterling, százhetvenötezer frank. Sok kell ám az utazásra.

Közbeszól az öreg Rigóné:

— Az ám lelkeim, mondom nekik, hogy ne költsenek olyan sokat.

Az öregasszony ezután büszkén mutogatja a sok selyem ruhát, porcelán szervicet, amit az ő drága Klárája küldött a részére. Mégis legjobban tetszik neki az indiai tekete rókából készült shawl, amit reggel óta nagykendőjén felül visel s amit a világért le nem tenne.

Közben új látogatók jönnek, kezét csókolnak Rigó Jánosnak, aki mindenkire jól emlékezik. Kérdezik tőle, hogy aztán merre van az „Egyiptom?”

— Hát éppen a lábunk alatt, de olyan mélyen, hogy nem lehetne átszurni olyan hosszú ruddal sem, mint ide Páris.

A pákozdi felsővég lakói helybenhagyólag intettek feléje: most már tudják, hogy hol van. A másik meg azt kérdi tőle:

— Hát a világ szélén volt-e már?

Rigó egy pillanatra meghökken, aztán legyint a kezével:

— Elakartunk menni, de Klára hercegnő gyengélkedett, hát elhagytuk.

Rigó urat aztán hívták át a báróhoz vadászni. Elővette a drága puskáit, szépen kezét csókolt az öreg édes anyjának s mindenkitől elbucszva ment *Durneisz* báróhoz, akinél *Lichtenstein* herceggel vadászik együtt.

Az öreg Rigó János és felesége pedig újból szedik a drága kedves gyermekeiktől való holmikát, a sok, olykor bizarr helyzetű fényképeket, a sok képes levelező lapot. Garadában fekszenek az öreg cigányasszony szekrényében a gyöngéd megemlékezés e jelei, amelyek a két csodálatosan különböző és mégis annyira egymásnak való teremtés egyéniségére némi szimpatikus világot vetnek.

Ward Klára öt éve, hogy elhagyta gyermekeit, azóta nem látta őket, de évente 7500 frankot küld neveltetésükre, a gyermekek atyai nagyanyjához. A kis Mari most 10 éves és Rigó János állítása szerint szakasztott olyan szép, lesz, mint az anyja. A fiút *Johnnak* hívják, most kilenc esztendő. Ősi birtukukon, a belgiumi Chimában élnek.

Erdekes, hogy *Ward* Klárának az anyja, aki dús gazdag asszony s Chicagóban lakik, a múlt évben Londonból a legbarátságosabb hangu levelet írta Rigó Jancsi édes anyjának — angolul. Természetes, hogy a levelet csak akkor tudták elolvasni, mikor a tavasszal Rigó János hazajött Kairóból. Rigó János különben a *Ward* család minden tagjával, sőt a hercegnő egykori férjének testvérével is jó barátságban van s ezek többször meglátogatják a szerelmespárt Kairóban.

Rigó Jancsi négy napig időzik Pákozdon, azután Nizzába megy vissza szerelmeséhez, aki még most is annyira rajong az ő Jancsi-jáért, hogy levelet írt *Durneisz* bárónak: vigyázzon a Jancsikára, hogy meg ne hüljön, sokat ne szivarozzék és minél több tejet igyék.

Am Rigó Jancsi a Bock-szívat világért el nem hagyná a szájából. Őt nap mulva visszautazik Nizzába, ahol a szépséges Klára asszonnyal a telet tölteni akarják s ahova a télen néhány hétre az öreg Rigó Jánost és feleségét is elvitetik.

SPORT.

+ **Hajtóvadászat a megyében.** Eredményes hajtóvadászatot rendezett f. hó 1-én *Königsseg* Fidél gróf *tauci* birtokán. E vadászaton elejtettek 3 farkast, 1 vaddisznót, 2 őzbakot, 1 rókat, 1 vadmacskát és 1 császármadarat. A farkasok éppen a vadászatot megelőző éjjel rontottak az uradalmi birkanyáj közé, s abból mint egy 40 darabot széjjel téptek, de annyira telefalták magukat, hogy a vérengzés közelében feküdtek el s már az első hajtásban lövésre kerültek. A nap hőse *Ney* Ferenc máv. főfelügyelő volt, ki dupla lövésre két farkast lött s ezenkívül egy vadmacskát ejtett el.

+ **Tisztujtás az atletikai klubban.** Az *Aradi Athletikai Club* ma délután tartotta meg közgyűlését *Tedeschi* Viktor elnöklété alatt a *Milenum*-vendéglő külön termében. A közgyűlés

a folyó újság elintézése után megejtette a tisztujtást, melynek eredménye a következő: Elnökök: *Tedeschi* Viktor, alelnökök: *Szathmáry* János acsev. főfelügyelő, titkár: *Reisinger* Ferenc dr., főjegyző: *Vas* Gusztáv, jegyző: *Preisinger* Béla, id. kapitány: *Neudenbach* Ödön, pénztáros: *Kiszely* Gyula, ellenőr: *Czobor* Ottó, ügyész: *Sugár* Jenő dr., orvos: *Tabakovits* János dr. A választmány tagjai: *Zich* József, *Krenner* Géza, *Losonczy* Zoltán, *Pösch* Dezső, *Szekely* Károly, *Bogsán* Károly, *Vass* István és *Zima* Tibor. A klub tagjai számára az idén újból vivókurzust rendez, melynek díja havonként 7 korona. A vivó-kurzusban csak klubtagok vehetnek részt, akik felvételre dr. *Reisinger* titkárnál jelentkezhetnek. Vivó-óra hetenkint háromszor, minden másodnap van; vivómester *Maione* Vincenzo. A torna a vivással egyidejűleg e hó 15-én veszi kezdetét.

A lelkiismeret szava.

(Érdekes jelenet a bíró előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 5.

Kételkedő pesszimisták, kik szánakozó mosolylyal válaszolnak annak, ki a lélek szavára hivatkozik, bizonyára most is megvető képmozdulattal térnek napirendre az alább elmondandó érdekes eset fölött, mi azonban, kik a belső hang kényszerítő erejében még hinni tudunk, bizonyos elégtételérzést meg nem tagadhatunk magunknak, midőn az esetet elmondjuk.

Az eset röviden a következő: *Freischberger* Lipót nagyikindai fakeresködő tavaly szodagyárát eladta *Nedo* Pálnak, ez viszont ellenérték fejében 30 hold földjét írásbeli szerződéssel átengedte *Freischberger*nek három évi használatra. Azóta letelt egy esztendő. Midőn a múlt héten a haszonbérlet kiment a földet megmunkálni, elébe állt *Nedo* Pál apja, *Nedo* János, s kijelentvén, hogy a föld használatához csak neki van jussa, a munkában meggátolta. A haszonbérlet megnézővén a telekkönyvet, arra a tapasztalatra jutott, hogy *Nedo* Pál atyja, *Nedo* János a föld használatára telekkönyvileg bekebelezte magát. Erre elment panaszra *Vlachovits* János rendőrkapitányhoz, ez pedig beidézvén *Nedo*éket, kérdést intézett *Nedo* Pálhoz a dolog mibenléte iránt.

— Hát a dolog abban áll, — világosította fel *Nedo* Pál, — hogy én a földet csak egy évre engedtem át *Freischberger*nek. Erre az alkaptány elővette a szerződést, azt kérdezvén tőle, ő írta-e alá?

— Igen, ez az én aláírásom, — erősítgette *Nedo* Pál.

— No lássa, — folytatta az alkaptány, — itt világosan az áll, hogy maga a földet *Freischberger*nek három évre adta át.

— Hát ha az van benne, — mondja — akkor három évre adtam át.

Avval fogta kalapját és elment.

Tegnapelőtt *Vlachovits* alkaptányt beidézék *Dózsa* Himér kir. aljárásbíróhoz tanúságtétel végett. Ott van *Nedo* Pál, a ki váltig tagadja, hogy ő a földet három évre adta volna át, de tagadja azt is, hogy ő a rendőrségen ezt elismerte volna. Ennélfogva *Vlachovits*ot megeskettetik s ez az esküt le is teszi. S most *Nedo* Pál késznek nyilatkozik megesküdni ellenkezőjére annak, a mit az alkaptány mondott. Oda is áll a bíró elé, szívére teszi a jobb kezét s utána mondja az eskümintát határozott hangon: „En *Nedo* Pál esküszöm az élő Istenre stb.” Mikor odaér, hogy „mindenben igazat vallottam!” eláll a szava, hallgat.

— No mondja utánam, — unszolja a bíró.

Nedo megint hozzákezd, megint elakad, elcsuklik a szava, majd kitör férfimelléből a hangos zokogás s a vallomás.

— *Nem igaz, nem mondtam igazat. Hazudtam, hamisan esküdtem volna, az az igaz, amit a kapitány ur mondott!*

A bíró szobája teli volt ügyvédekkel, a kik mélyen meghatva nézték a becsületes magyar parasztember lelkiismeretének ezt a hatalmas megnyilatkozását. A pört Nedo elvesztette, de megnyerte, fényesen megnyerte a másik pert, a mit a lelkiismerete vitt a kiéértés ellen.

Tüntetések Jókainé ellen.

(Pozsonyban és Nagyváradon.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 5.

Jókai Mórné, Nagy Bella, ugylátszik nem a legjobb időben kezdte meg vidéki körutját. Azok az eszmények, amelyek a legutóbbi napokban az öreg költő családjában előfordultak, épen nem növelték a közönségben a Jókainé Nagy Bella iránti rajongást s egyszerre két városból is érkezik Jókainé elleni tüntetésnek hira.

Pozsony, november 5.

Pozsonyban ma este lépett fel először Nagy Bella Eva szerepében, Voss Richárdnak hasonló-című drámájában, Jókainé teljesen megtelt ház előtt játszott s helyenkint sikere is volt játéknak.

Az első felvonás alatt a földszinten demonstráció tört ki: *passzegni és fütyölni* kezdett a fiátalság. A publikum másik része tapsokkal igyekezett elnyomni az ellentüntetés erejét.

Jókainéra azonban nem maradt a többször megismétlődött tüntetés jelenet hatás nélkül. A demonstráció erősen felizgatta Nagy Bellát, annyira, hogy az egész darabot a legizgatottabb hangulatban kellett eljátszania.

Nagyvárad, november 5.

Nagyváradon ma a Szigligeti-társaság választmányi ülést tartott, melyen a Jókai-pár fogadtatásának részleteit beszélték meg.

A tanácskozás folyama alatt az irodalmi társaság egy tagja erélyes hangon kelt ki az ellen, hogy Jókainét a nagyváradiak bármilyen módon is ünnepejék.

A gyűlés lefolyása a következő volt:

Sipos Orbán elnök meleg szavakkal üdvözlélvén az értekezlet tagjait, az értekezletet megnyitva, ismerteti az értekezlet célját.

— Jókai Mórné — ugymond — folyó hó 21-én fel fog lépni a nagyváradi Szigligeti-színházban. A maga részéről fel kívánánná használni ezt az alkalmat arra, hogy a Szigligeti társaság Jókai Mórt is hívja meg erre a napra és a koszorus trótt együtt ünnepeje nejével. Kéri az értekezlet tagjait, tegyenek erre vonatkozólag előterjesztést.

Fehér Dezső azt az indítványt teszi, hogy a mint Szegeden a Dugonics irodalmi-társaság meghívta Jókai Mórt a neje vendégszereplése alkalmából, úgy hívják meg a nagyváradiak is és a „Szigligeti társaság“ rendezzen a nagy író tiszteletére egy matiné, ha lehet esetleg a Jókai közreműködésével. Ha ez nem volna lehetséges és ha Jókai Mórné csak egyedül jön le, az esetben a Jókai Mórné ünneplését óhajtáná.

Böszörményi Géza ellenzi a Fehér Dezső indítványát. Jókai Mórt — ugymond — szívesen ünnepelem én is, a nejével együtt szintén hajlandó vagyok ünnepegni. De Jókai Mórnét, mint színésznőt nem. Ki volt az, mielőtt Jókai Mór elvette? A budai szinkör egy másod, vagy harmadrangu segédszínésznője. Nem járul hozzá az indítványhoz.

Szombathy István dr.: Bármennyire is legyenek a családi ügyek magánügyek, mégis

Jókai Mór családi élete olyan, mint egy főhercegé. Ami abban a nyilvánosság előtt történik, hozzá szólhat ő is. Ep azért nélkül, hogy indiszkrécióval vádolhatnák, kijelenti, hogy *tekintettel a közeli napok eseményire, nem tartaná Jókai Mórra nézve kelemesnek a meghívást.* Es azért, nehogy az öreg költőt ezzel terheljék, jónak látná ezuttal, ha az értekezlet *nem mondaná ki a Jókai Mór meghívását.*

Halász Lajos nem ért egyet Böszörményi Géza álláspontjával, nem pedig azért, mert úgy véli, hogy minden magyar embernek becsületbeli kötelessége Jókai Mórnénak — hívják azt bár Grósz Bellának is, a Jókai Mór feleségét látni és tisztelni Es az a tisztelet és rajongás, melylyel Jókai Mór iránt viseltetik, kötelességévé teszi Jókai Mórné ünneplését arra az esetre, ha Jókai Mórné nem is volna *színésznő.* S ha most a vendégszereplés napján alkalom nyílik arra, úgy készséggel is meg kell ragadni az alkalmat. Sok, végtelen sok keserűség érte már Jókai Mórt az utolsó években. Hát szabad-e nekünk ezt még tetézni? Kétségkívül nem s mert nem lebeg előtte semmi más, mint a hála érzete és az, hogy Jókai Mór hátralevő életének csak egy napját, egy óráját, vagy csak egy percét is megédesíthetik, kéri, hogy az értekezlet mondja ki az ünneplés iránt tett indítvány elfogadását.

Sipos Orbán záróbeszede után az értekezlet elfogadta az ünneplés tárgyában tett előterjesztést és indítványt.

Az értekezlet a Jókai Mór meghívó levelének elkészítésére dr. Bodor Károlyt, a Szigligeti társaság főtákarát kérte fel.

HIREK.

Öngyilkos honvédszázados.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 5.

Az új század legelterjedtebb betegsége: az idegesség most már a társadalomnak abban az osztályában is kezdi áldozatait szedni, amely eddig még leginkább meg tudta óvni immunisságát ettől a modern nyavalyától.

A hadsereg edzett természetű, szilárd katonáinak szervezete sem tud már ellenállani az ideges betegségek pusztításának, amely ma már jobban pusztít az emberek között, mint a pestis, vagy a kolera.

Egy honvédszázados tragédiájának hírére írjuk mindezeket. Azt táviratozza fővárosi tudósítónk, hogy Gábor Lajos, a honvédelmi miniszterium harmadik osztályába beosztott számvédszázados ma reggel öngyilkosságot követett el budai lakásán.

Egyedül maradt szobájában és ezt az alkalmat felhasználva bezárta belülről szobája ajtaját, székre ült, kigombolta atilláját s egy éles konyhakéssel szíven szurta magát.

Néhány peronyi szenvedés után Gábor meghalt. Mikor szobáját feltörték, a százados lehajtott fővel, véres mellel, holtan feküdt.

A százados öngyilkosságának okául azt hozzák fel, hogy utóbbi időben nagyfokú idegesség bántotta.

— Az új-aradi vashíd. A november havi városi közgyűléshez dr. Mülek Lajos érdekes és nagyfontosságú indítványt nyújtott be, amely az Arad és Ujarad között építendő vashídnak immár napirendről lekerült ügyét eleveníti föl. Azt indítványozza Mülek dr., hogy a város törvényhatósága irjon fel a kormányhoz az Arad és Ujarad közötti vashíd létesítése, továbbá Arad és Ujaradnak közigazgatási egyesítése iránt. Az

érdekes indítványt a holnaphoz egy hétre tartandó városi közgyűlés fogja tárgyalni.

— Erzsébet napja. A közoktatásügyi miniszter rendeletéből Erzsébet királyné nevénapjának évfordulóját az idén is megülik az összes iskolákban. Erzsébet napján, november 19-én az előadások úgy a középiskolákban, mint a többi tanintézetekben szünetelnek. Az iskolákban gyászünnepeken rójja le a tanári kar és az ifjuság a kegyelet adóját Erzsébet királyné emléke iránt.

— Salacz Gyula lemondása. Az országgyűlési képviselővé választott aradi polgármesternek lemondása, amelynek megtörténtét mai lapunkban már megirtuk, az e havi városi közgyűlés tárgysorozatába van felvéve. Salacz Gyulának polgármesteri állásáról való lemondása a nyugdíj-bizottság jelentésében kerül a közgyűlés elé.

— A simándi-uti átjáró átvétele. Az aradi vasuti állomásnak régi hibáján, a vasuti síneken való átjárás veszélyes voltán van hivatva segíteni az az átjáró, melyet a M. Á. V. igazgatósága Weil József államvasuti mérnök tervei szerint és vezetése mellett építettett a simándi utnak a vasuti sínekkel való keresztezésén. A nagyszabású, és minden tekintetben kiválóan sikerült építményt csütörtökön délután vették át Arad városa nevében Sarlot Domokos főkapitány és Virágh Lajos főmérnök. A bizottság tagjai egyértelműleg úgy nyilatkoztak, hogy az átjáró úgy külsejével, mint erős szerkezetével egyike Arad legsikerültebb építményeinek.

— Erzsébet főhercegnő házassága. Már megállapították Erzsébet főhercegnő és Windisch-Graetz Ottó herceg házasságának idejét. A jövő év januárjának huszonötödikén, szombati napon lesz Hetzendorfbán. Az esketési szertartásnak csak a legszűkebb hozzátartozók lesznek jelen. Az egybekelés után ebéd lesz a hetzendorfi kastélyban. Néhány nappal előzőleg fog megtörténni a főhercegnő renúnciációja. Egyéb ünnepecske kevés lesz; valószínű, hogy a király is ad ebédet a tiszteletükre Schönbrunnban; ezen is csak a legközelebbi rokonság vesz részt. Windisch-Graetz herceg, mint ismeretes, múlt hónapban kitűnő eredménnyel elvégezte a hadiiskolát. Házasságára való tekintetből lemondott arról, hogy a törzskarba beosztás és katonai szolgálatát a csapatnál végzi. Legközelebbi állomáshelye valószínűleg Innsbruck lesz. A külügyminiszteriumban nemrégiben tanácskozás volt, a melyen a legfelsőbb udvartartások tisztjei is jelen voltak, s a melyen a király utasítása szerint megbeszélték a menyasszony állás- és vagyoni jogi kérdéseit. Elsősorban is meghatározott az uralkodó, hogy Erzsébet főhercegnő tovább viselje a „császári és királyi fenség“ címet. Vagyoniilag teljesen egy sorban fog állani nővéreivel, Gizella és Mária Valéria főhercegnőkkel.

— A kuria másodelnöke, Vörösmarty Béla ma kezdte meg működését a kir. kurián, mint az első büntetőtanács vezetője. A mai referensek Podhorányi Gyula, Garam Jenő és Szeghő Ignác bírák voltak, a nyilvános főtárgyalásokhoz pedig Katona Béla dr. koronaügyész-helyettes volt beosztva a vád képviselőjéül.

— A mortarai kapitány temetése. Jáki Tóth Istvánt, az elhunyt nyug. cs. és kir. századost ma délután temették el a Batthyányi-utcai halottas házból. A temetés valóságos katonai pompával ment végbe. Megjelentek a cs. és kir. 38. gyalogezred tisztjei teljes számban Lehmann Vince vezérőrnagy és Wachsmann ezredes vezetése alatt, a kis-szt.-miklósi tüzérség tisztikara Moys Dezső őrnagy, az aradi honvédtisztikar Vörös Tibor százados, az aradi cs. és kir. huszárezred tisztjei Horczig kapitány és

honvédhuzár tisztikar *Király* főhadnagy vezetése alatt. Ott voltak *Dálnoki Nagy Lajos* dr. alispán, *Ottubay Károly* kir. törvéyszéki elnök, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Varjassy* Árpád kir. tanácsos, *Schill József* főjegyző, *Varjassy* Lajos tanácsnok, *Kristyóry* János, kamarai elnök stb. A koporsót, amelyen *Jáki Tóth* nak kardja, és sapkája volt elhelyezve, hat diszruhás katona hozta le az udvarra, ahol a temetési szertartást *Csák Czirjék* dr. rendfőnök végezte két minorita-lelkész segítségével. A katonazenekar gyászindulójának hangjai mellett indult meg ezekután a menet a Kossuth-utcán végig a felső-temetőbe. A háziezrelnék a temetésre kivonult diszszázadát *Burdea* százados vezényelte. Az öreg katona ravatalát az alábbi feliratu koszoruk ékítették:

Kedves jó apuskámnak szerető Saczikája. Felejthetetlen apuskámnak Rózsika. Felejthetetlen Stefimnek bánatos hitvese. Felejthetetlen atyjának Aladár Erzs. Drága Tóth bácsinknak. A Geisler-család. Kedves Stefi bácsinak Mari, Ilona, Dezső. Felejthetetlen nászunknak Pista, Vilma. Szeretett Stefi bácsinak Malvin és Béla. Hochverehten kameraden dem Ausgezeichneten, das Officiers-Corps des k. u. k. Infanterie Regimentes, Kaiser Leopold II. N. 33. Dem tapferen, treuen kameraden. Felejthetetlen jó atyámnak Rezső. Felejthetetlen jó apáknak és nagyatyáknak Béla, Lujzika, Pista, Beluska és Lacika. Szeretettel, Gizeila és gyermekei. Szeretett sógorának és nagybátyjuknak a Vörös család. A legjobb apának Ilma és Gusztó. A novarrai hősnék a honvédszázalaj tisztikara.

— **Az unitárius püspök — magyar nemes.** A király — mint a hivatalos lap mai száma közli, *Ferencz József* unitárius püspöknek és törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett, a „kilyéni” nemesi előnevet díjmentesen adományozta.

— **Szénne égett cseléd.** *Mármaros-Szigetről* táviratozza tudósítónk: A közeli *Zárnya* községben megdöbbentő szerencsétlenség történt. Egy földhöz ragadt ruhán család szegényes viskójában fölrobant a petroleum-lámpa s szétfrecscent a szobában lévőkre, kik valamennyien súlyos égési sebeket szenvedtek. Mikor a mélyen alvó családfe és neje felébredt, ők maguk és gyermekeik lángtengerbe voltak s a nagy kintől eszméletlenül buktak vissza párnáikra. Ma reggelre a családfőt, feleségét és három gyermeket szénne égve, holtan találták meg. Két gyermek még él, de ezek megmaradásához sem fűznek reményt az orvosok.

— **Emlékkövet Kövér Gábornak.** *Müle* Lajos dr. törvényhatósági bizottsági tag ma indítványt nyújtott be a városhoz, amelyben azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a város állítson fel Kövér Gábornak emlékkövet a *Baross-park* létesítése körül szerzett érdemeiért. *Müle* dr. indítványát az e hó 13-án tartandó városi közgyűlésen fogják tárgyalni s kétségtelen, hogy azt nemes céljára való tekintetből egyhanguan elfogadják a közgyűlés.

— **Az új püspökök.** Bécsből táviratozzák lapunknak: A pápai nunciaturán ma délelőtt tartották meg a kánoni precessus informatívust a három új magyar püspökkel: *Széchenyi* Miklós gróf, *István* Vilmos és *Várossy* Gyula püspökökkel. Mind a három püspöknél *Várady* Árpád dr. temesvári apátkanonok, miniszteri osztálytanácsos és *Drechsler* Antal, a hécsi Pázmáneum igazgatója szerepelt tanuként. Vele volt *Fischer-Colbrie*, az Augusztinum tanulmányi igazgatója is. Délben a nunciusról ebéd volt, amelyre a délelőtti ünnepség valamennyi résztvevője hivatalos volt.

— **Fel a télkabattal!** November hónappal kemény, hideg idő köszöntött reánk. A hőmérőben fagypontra szállt a higgy. Újnyi jégkéreg, teremtucsce jégkéreg fedte be a tavakat, a mezőket és háztetőket. pe-

dig fehér déreket vonta be a hajnali csipős hideg szél. Aradvármegye egyes vidékein, különösen tegnap reggel járt pogány hideg s többfelé mutatkozott az első fagy. Most már lekerültek az őszi felöltők s helyette felvették a vastag téli bundát, — már tudniillik, akinek van ilyen célszerű ruházatuk. Nagy hideget jelentenek Kolozsvár és Erdély különböző vidékeiről is.

— **A kultuszminiszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter gróf *Almássy* Kálmán *kétégyházi* lakos csillagkeresztes és palotabölgynék, a szatmári kir. kath. főgymnasium tanuló javára általa és családtagjai által 400 korona tőkével tett jutalomdíj-alapítványért, köszönetét nyilvánította.

— **Az aradi automobil-bérekocsik.** *Farkas* Ignác aradi lakos a nyár folyamán engedélyt kért a kapitányi hivataltól arra, hogy Aradváros területén négy automobil-bérekocsival, és pedig 2 két üléses és 2 négy-üléssel fuvarozhasson. *Sarlot* Domokos főkapitány akkor nem adhatta meg a folyamodó vállalkozónak az engedélyt, mert a járművet, ha az mindjárt automobil is, bérekocsinak tekintette, ezeknek szabályrendelést megállapított száma pedig be volt töltve. *Farkas* a főkapitány határozatát megfélebbezte s a tanács az elsőfoku határozat megváltoztatásával, megadta az engedélyt. A tanács végzését most a bérekocsisok felebbezték meg, mert félték attól, hogy az automobil-konkurrenciája tönkre teszi őket. A közigazgatási bizottság azonban elutasította a bérekocsisok felebbezését és jóváhagyta a tanács határozatát. A fiakeresek azonban nem akartak belenyugodni a közigazgatási-bizottság automobilizmusába sem és a belügyminiszterhez fordultak panaszszal. A minisztertől ma érkezett le a döntés. Az elvi jelentőségű határozat első sorban a közigazgatási-bizottságnak, mint harmadik felebbezési fórumnak illetéktelenségét mondja ki, azután a két felső foku határozat megváltoztatásával jóváhagyta a főkapitány rendelkezését, amely az automobil bérkocsik közé sorozta. Aradon tehát addig nem lehet automobil-fuvarozás, míg a bérekocsik száma be van töltve.

— **Még egy asszonyrablás.** A *Temps* nek írják Salonikiból, hogy macedon rablók az ottani rendfőnök anyját, épp oly módon, mint rövid idő előtt *Stone* hittérítőnt, elrabolták. A rablók nagy váltságdíjat követelnek az elrabolt asszonyért.

— **Feljelentés Wallburg báró ellen.** A vizsgálati fogságban levő *Wallburg* Ernő báró ügyében a vizsgálóbíró tudvalevőleg megkereste az összes fővárosi büntető hatóságokat, valamint az államrendőrség főkapitányi hivatalát aziránt, vajjon nincsen-e *Wallburg* báró ellen folyamatban jelenleg büntető ügy? A rendőrség erre tudatta, hogy a báró letartóztatása után érkezett be ellene hitelezési csalás címen több feljelentés. Ezek közül egyben már most november 8-án lesz a tárgyalás a büntető járásbírósnál *Beszeredy* albiró előtt. Ma pedig *Mocsáry* Kálmán fővárosi szabó tett panaszt a törvényszékhez csalás büntette miatt *Wallburg* báró ellen. Panaszában azt adja elő, hogy a báró tőle azon ürügy alatt, hogy ő *Ernő* főherceg fia s legközelebb nagyobb összeg pénzsegélyt kap az udvartól, 1200 korona értékű ruhákat vett. Ezen ügyben a törvényszék fogja a vizsgálatot folytatni.

— **Gyalog Európa körül.** Érdekes utasok érkeztek ma Szegedre. *Hanslián* Antal bécsi születésű esztergályos, aki az utolsó években Amerikában műlovarnak csapott fel, a New-York-Herald című világujság felszólítására két évig tartó utra ment, azzal a kötelezettséggel, hogy ez idő alatt Európát körülutazza gyalogosan. A vidám vállalkozó családostól utazik. Vele van felesége és öt éves kis leánya, akiket a

fogadás feltétele nem köt. Ezek egy erre a célra épült háromkerekes kis kocsin utaznak; a kocsit *Hanslián* tologatja és tekintve, hogy ez alkalmatosság a bennülőkkal együtt öt métermázsra súlylyal bír, hát az utazása könnyűnek nem mondható. Mindazonáltal bírja az ut töredelmeit, amelynek vagy felét már legyőzte. Eddig ugyanis 19,000 kilométernyi utat tett meg; hátra van még 12,000 kilométer. A gyalogos család néha váratlan kalamitásokkal küzd. Így épen most tisztelgett a golya *Hanslián*knál, aminek következtében Ersekújvárbán három hétig veszteltek. A kis babát egy odavaló család gondjára bízták; még megesik, hogy magyar lesz belőle. Megemlítjük még, hogy a New-York-Herald *Hanslián*nak az ut korrekt befejezése után kétezer dollárt fizet, de addig pénz nélkül köteles utazni, ami a kéjut kellemességéből igen sokat von le.

— **Munkások pénze csendőri felügyelet alatt.** Rendkívül érdekes csoport érkezett tegnap Debrecenbe. Nyolcszázhatvan munkásember csoportja volt ez. Szeged vidékéről jöttek, ahol egész nyáron a kincstár birtokain dolgoztak s most Ungmegyébe tértek haza családjaihoz. Debrecenben egy fél napi pihenőt tartottak. Velük utazott egy kincstári számtartó és négy csendőr, kik arra a nagy veszládára ügyeltek s ügyelnek fel a további uton, amely a munkások megtakarított keresetét foglalta magában. Ketszáznegyvenháromezer korona van a veszládában és az mind a munkásoké. Ezt az összeget akkor fogják szétosztani a munkások között, mikor azok családjaihoz visszaérkeznek. A legtöbbnek olyan tekintélyes része lesz a nagy összegből, hogy a falujában házacskát, vagy egy kis földcskét vehet rajta. Nem érdektelen, sőt rendkívül jellemző mozzanata is volt a Debrecenben való átvonulásnak. Egy debreceni tehetős uriember is ott érdeklődött a tömeg között s feltűnt neki, hogy a munkások falatozás közben csak vizet ittak. Pálinkát akart tehát fizetni a munkások azonban visszautasították az ajánlatot azzal, hogy ők többé nem isznak pálinkát.

— **Különös betegség.** Berlinben *Dr. Bolle* Károly 80 éves tekintélyes polgár nem mindennapi betegségben szenved. Az öreg ur nagy botanikus s üvegházában van egy indiai növény, a mely méreg tartalma s már a szága is ártalmas, hozzáérve pedig feltétlen mérgező hatással bír. *Dr. Bolle* a napokban növényei között járt s valószínűleg véletlenül a mérgező-sunahhoz — így hívják a növényt ért, s rövid idő múlva egész teste mérges kiütésekkel lett tele, úgy hogy élete komolyan veszélyeztetve van.

— **Verekedés a — szemét miatt, Jeruzsálemből,** a szent városból érkezett ma Budapestre sürgöny, a mely tartalmánál fogva egészen beilleszkedik a Kelet rejtélyeibe. Az történt, hogy a római katolikus és a görög orthodox hívek összeverekedtek a templom udvarán, még pedig oly alaposan, hogy öt franciskánus szerzetes életveszélyesen megsebesült. Az ok, a miért a verekedés történt, elég érdekes. A katolikusok ki akarták seperni a templom udvarából a szemetet, a minek az orthodoxok érelyesen ellene szegültek, azt vitatván, hogy a szemét kiséprése az ő kizárólagos joguk. Bizonyára értékes holmik, pénzek, ékszeres szoktak a szemétbe keveredni, hogy ahhoz az orthodoxok oly konokul ragaszkodnak. Másképp nem tudjuk kimagyarázni ezt az ember-gyilkos szemét-háborút.

— **Öngyilkos urinő.** Pilsenben tegnap este egy elegánsan öltözött ur asszony a vonat elé vetette magát. A robogó vonat az asszony fejét a szó teljes értelmében összelapította. Zsebében levelet találtak, a melyből kitudódott, hogy neve *Cruppi* Fülöpné. A levélben érzékeny bucsut vesz férjétől, de az öngyilkosság okát nem említi.

— **Katonatisztek balesete.** Bécsben a Praterben tegnap délután *Dishoffer* Alajos 4-ik gyalogezredbeli századost megbokrosodott lova

levetette s messzire vonszolta. A százados súlyos belső sérüléseket szenvedett. Ugyancsak az osztrák fővárosban tegnap szerencsétlenül járt Jankovits Arisztidesz huszárhadnagy. A villamos vasut egy kocsjá elütötte és kulcs-csontját eltörte.

— **Elaltatott utas.** Rendkívül furfangos módon fosztották ki a minap Nagybánya és Debrecen között a vonaton Petul László nagybányai vegyeskereskedőt. Petul a vonaton két férfival utazott, a kik a hosszú uton tréfálkoztak vele, s valami nedves kendőt dobáltak az arcához s játékból a fejére teregették. Nem tudja, hogy történt, elég az hozzá, hogy mindig álmosabbnak érezte magát, aludni akart s végre el is aludt. A mikor fölébredt, a két férfi s velük együtt a tárcája is eltűnt. 48 darab tiz és huszkoronás bankjegy volt a tárcájában s azt csak a két férfi lophatta el. Érdekes, hogy Hanel Joan száz ember is hasonló följelentést tett. Őt is elaltatta két férfi Brassó körül s ezeröttszáz forint pénztől fosztották ki.

— **Nagy lopás Monte-Carloban.** A híres játékbárlanban az elmúlt héten nagy lopás történt. Egy croupier és egy titkár összebeszéltek s 1.800.000 koronát tartalmazó pénz-zacskót emeltek el közösen. A tolvajokat még aznap elfogták, de a pénzt elrejtették valahova.

— **Tűz a trombita-utcában.** Risztics Istvának trombita-utca 25. számú házában ma délelőtt tűz volt. Kigyuladt az udvarra épített fazsin s az földig leégett. A kár 200 korona, az épület biztosítva volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Itt tilos a lopás!** A Ferencz-téri vasedényárusok között a mostani aradi vásár alkalmával akadt egy nem közönséges szellemű ember. Ez nem bizott a rendőrségnek oltalmában s a vásári tolvajok ellen úgy védte meg a portékáit, hogy a bódéja falára öles, kiabáló betűkkel kifestette:

Tilos a lopás!

A tolvajok naivságára alapított figyelmeztetés bevált, a kereskedőt tényleg nem lopták meg. Erre a példára azonban igen egyszerűen meg lehetne menekülni a csálai erdő gyilkos cigányaitól. A nagy-erdő bejáratánál egy fára táblát kell kifüggeszteni ilyen felirással: „Itt tilos rablógyilkolni.“ Es ilyen módon talán a virágnak is meg lehet tiltani . . .

— **Szélhámos a turfon.** A bécsi rendőrség tegnap letartóztatta Szedlaczek Ferenc fogtechnikust különböző csalások elkövetése miatt. A fogtechnikus a löversenyen játszott sokat, pénze azonban nem volt. Különböző személyektől pénzt csalt ki, azon a címen, hogy mint rendes társ, felveszi az üzletbe. Leányoktól pedig kauciót csalt ki. A felszedett pénzt természetesen szintén eljátszotta a turfon. A többektől kicsalt összeg 25.000 koronát tesz ki.

— **Öngyilkos kereskedő.** Krámer János 59 éves budapesti kereskedő az éjszaka kőfaragó-utca 5. szám alatti lakásán vadászfegyverével szíven lőtte magát s meghalt. Szívujában szenvedett, amelyet az orvosok nem tudtak gyógyítani. Ez keserítette el.

— **Kegyetlen karmester.** Az Olmützben állomásozó 98. gyalogezred karmesterét Piró Józsefet a hadbírósg két havi fogházra ítélte a zenészekkel való kegyetlen bánásmódja miatt. A panaszt egy zenész-örvezető adta be, kit a karmester a vezény-pálcával úgy vágott fültö-vön, hogy a zenész megsiketült.

— **Igazán szerencse.** Berlinben a következő érdekes kis történet képezi most a szóbeszéd tárgyát. Egy ismert nevű mecenás arcképét rendelte egy híres festő művésznél. A képért 10.000 márka volt, kialakulva. Midőn az arckép kész volt a festő 10.000 forintot követelt azon a címen, hogy ő osztrák s az összeget forintokban értette.

A mecenás az összeget kifizette, de ezt jegyezte meg.

— **Igazán szerencse,** hogy Őn nem angol, mert különben 10.000 font sterlinget követelt volna.

— **Névmagyarosítások.** Bartsch Alajos, az aradi légszuszítási-társulat titkára és gyermekei Ballara, Bayer Ferencz aradi cipész és kiskorú gyermekei Békési-re, Roth Dávid aradi lakos pedig Rónai-ra magyarosították nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

— **Ujtás!** Honisch L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiai tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Öngyilkosságból gyilkosság.

(Megijedt a haláltól.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 5.

Papik Károly 18 éves bécsi lakatos legényt tegnap letartóztatták gyilkossági kísérlet miatt, amelyet kedvesén: Suraton Angela 20 éves cselédleányon követett el.

Papik és a csinos cselédleány már régi idő óta ismerték egymást. A leány szülei azonban nem jó szemmel nézték ezt a viszonyt. A legény önállósítani akarta magát, de miután atyja vonakodott neki pénzt adni, a leánynyal együttesen elhatározták, hogy öngyilkosok lesznek.

Papik a leány ékszereit zálogba csapta s a kapott pénzen revolvert és töltényt vásárolt. A bevásárlás után kiutaztak Hütteldorfra. Ott jó ideig bolyongtak, de nem találtak alkalmas helyet tervük kivitelére, végre az egyik hegyoldalba a fáradtságtól kimerülten leültek, hol a leány mély álomba merült.

Midőn felébredt, kezdte a legényt biztatni, hogy hajtsák végre szándékukat. Papik eleinte vonakodott, majd elővette revolverét s kétszer a leányra lőtt. Midőn a leány eszméletlenül, véresen a földre esett, Papik annyira megijedt a vértől, hogy revolverét a leány mellé dobva, elszaladt.

A leányt később megtalálták. Rögtön a kórházba szállították, hol az orvosok kijelentették, hogy pár hét múlva felgyógyul.

Az ügyeletes rendőrtisztnek a leány azt vallotta, hogy önkezüleg akarta életét kioltani. Nem is derült volna ki az eset, ha a napokban a leány idézést nem kap a rendőrségtől jogtalan fegyverviselés miatt.

Ugyanekkor felkereste őt Papik és kérte, hogy ne árulja el, jóvá fogja hibáját tenni.

A leány azonban az idézvénytől nagyon megijedt s félt, hogy bezárják, ezért szülei tanácsára elmondta a rendőrség előtt az ügy valódi történetét, hogy nem ő követett el öngyilkossági kísérletet, hanem szeretője lőtt reá.

A vallomás alapján tartóztatták azután le Papik Károlyt.

Érdekes, hogy Suraton Angela, az eset hősnője, már több ízben követett el öngyilkossági kísérletet, de a lövések mindig rosszul találtak. Az orvosok azon a véleményen vannak, hogy a leány öngyilkossági mániában szenved s előbb-utóbb önkezüleg fog véget vetni életének.

VAROS ES MEGYE.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi november hó 13. napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése a f. évi október hóról. 2. A nmélt. vallás és közoktatásügyi m. k. Miniszterium rendelete az aradi gör. kel. szerb lelkészség céljaira a város részéről adott földeknek a megjelölt célra való visszabocsátása tárgyában. 3. Aradvármegye és Arad sz. kir. város főispánjának értesítése Erdős Ignácnak városi tisztii állatorvossá történt kinevezéséről. 4. A polgármester jelentése 8500 korona iskolai államsegélynek felvétele és a városi pénztárba történt beszállításáról. 5. A polgármester jelentése Pellegrini Dávid honosítása iránt. 6. Özv. báró Wodiáner Albertné és özv. gróf Szapáry Béláné köszönő irata fivérök, néhai Atzél Péter elhunytá alkalmából a város által közölt részvét nyilvánításért. 7. Dr. Mülek Lajos indítványa az Arad és Uj-Arad közötti vashid létesítése, továbbá Arad és Uj-Arad közigazgatási egyesítése tárgyában. 8. Ugyanaz néhai Kövér Gábornak, mint a Baross-park tervezője érdemeinek elismerése tárgyában. — 9. A polgármester távolléte miatt helyettesítő főjegyző jelentése dr. Darányi János emlékszóbrának átadásáról és átvételéről. 10. A tanács jelentése a báró Fejérváry Géza-laktanya átadásáról. 11. A nmélt. m. k. földmívelésügyi miniszterium intézvénye a faiskola és fásításról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 12. A nyugdíj-bizottság jelentése Salacz Gyula polgármester nyugdíjaztatása iránti kérvénye tárgyában. 13. A tanács jelentése Körmendi Nagy Mihály kérvénye tárgyában, nyugdíjaztatása iránt. 14. A nyugdíj-bizottság javaslata Váradi Antal utazenyelgető nyugdíjaztatása iránt. 15. U. a. jelentése az utcatisztítási rovat terhére folyó évből előirányzott összegben felülmutatkozó több kiadás mikénti fedezése tárgyában. 16. A tanács javaslata a Salacz Gyula ösztöndíj adományozása iránt. 17. Ugyan ez a Hertseka Mór ösztöndíjak adományozása tárgyában. Arad, 1901. évi november hó 5. kiadta: Institoris Kálmán s. k., főjegyző.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Uj főügyési helyettes.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Répászy Béla fehértemplomi ügyészségi ügyészt a temesvári főügyészséghez helyettesé nevezte ki.

§ **Athelyezett albiró.** A király Schweiger Gábor szilágysomlyói kir. járásbírósi albirónak ebben a minőségben a lippai kir. járásbíróshoz saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

NAPIREND.

November 6. Szerda. Róm. kath. naptár: Lénárd. — Protestáns naptár: Lénárd. — Görög-keleti naptár (október 24.): Arétasz. — A nap kél 6 óra 37 perckor, nyugszik 4 óra 18 perckor. — A hold kél 1 óra 36 perckor, nyugszik 2 óra 0 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 773-0 milliméter, délután 2 órakor 773-8 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 23, délután 2 órakor C° + 49. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 3, délután 2 órakor EN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, hűvös, éjjeli fagy.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Közlöny-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ –12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ –2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-múzeum helyisége melletti ülésterem.

November 6. Az aradi tornaegyesület választmányi ülése este 6 órakor (Tornacsarnok.)

November 9. Megyei bizottsági-tagok választása. — Az aradi székhely-otthon háziestélye (Vademmer.)

November 10. Az aradi alkalmazottak takarékségi- és hitelegyletének alakuló közgyűlése délután 3 órakor (Városház.) — Az aradi vidéki iparegyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház.) — Az aradi kir. főgymnasium és állami főreáliskola ifjúsági segélyező-egyesületének választmányi ülése délelőtt 11 órakor.

November 13. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

November 16. Az aradi tornaegyesület háziVERSENYE.
November 17. Törvényhatósági bizottsági-tagok választása.
November 28. Burmester Willy hangVERSENYE délután 4 1/2 órakor (Fehér Kereszt.)

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
Aradon, Atzél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)
Telefon-száma: 407.

50,000 kötetes kölsönkönyvtáram

magyar, német, francia és angol
pótjegyzéke
megjelent!

Ezen pótjegyzékek tartalmazzák az egy év óta megjelent összes újdonságokon kívül ama több ezer kötetnyi pótlásokat is, amelyeket a kölsönkönyvtár lehető legteljesebbé tette végett egy év óta áldozatot nem kimélve, beszereztem.

Ugy a törzs-, valamint a pótjegyzékeket is, díjmentesen bocsátom bérlióm és minden érdek-
lőddé rendelkezésére.

Kölsönkönyvtáramban, mely a legnagyobb a vidéken, minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható.

Kölsöndij: 1 óra 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A kölsöndij a tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek újak és tiszták.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket. Az el- és visszaküldés lakattal elzárt ládikában igen könnyű és kényelmes kezeléssel történik.

Kiváló tisztelettel: 1345

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedése és kölsönkönyvtára.

Jókat

nemzeti kiadása, Arany, Vörösmarty, Marlitt, Vas Gereben, Eötvös összes művei és sok egyéb kaphatók egy óriási könyvtár vétele folytán **bámulatol olosó áron** ugyane cég Andrassy-tér 20. sz. alatti könyvkereskedésében.

Előnyös alkalmi vételek hangjegyekben; minden zenemű-újdonság kapható.

Naponta képes levelező-lap újdonságok.
Telefon 385.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, november 5.

Hidegen köszöntött be november. Az éjjelek hidegek és jéggé lesz az éjjelre szabadon maradt edényben a víz.

A szántást-vetést legtöbb helyen befejezték a gazdák és már a dérnék is örülnek, legalább kevés nedvesség éri a föld felületét, mert esőre is szükség volna sok helyen a szárazság miatt.

A kinőtt buza szép zöld és elég jól fejlődött.

A mai hetivásárra, a folytonosan emelkedő iránzat nagyobb behozatalt vonzott.

Mintegy 2000 métermázsa buza és 1500 métermázsa tengeri kelt el 10—15 fillérrel magasabb áron.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.50—7.00.
Buza közép minőségű 7.90—7.40.
O-Tengeri 4.60—4.70.
Uj tengeri 3.80—3.90.
Rozs 6.20—6.60.
Arpa 5.20—5.40.
Zab 6.40—6.50.
Az iránzat tartósan szilárd.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 5.

Déltőzsde. Buzakinálát kielégítő, vételkezdő jó. Szállár iránzat mellett 50,000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaneműek kedvezőbbek. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprillisa	8.64—8.65
Rozs 1902. áprillisa	7.38—7.39
Zab 1902. áprillisa	7.40—7.41
Tengeri 1902. májusra	5.42—5.43
Repce 1902. augusztusra	11.80—11.90

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprillisa	8.68—8.69
Rozs 1902. áprillisa	7.39—7.40
Zab 1902. áprillisa	7.39—7.40
Tengeri 1902. májusra	5.43—5.44
Repce 1902. augusztusra	11.80—11.90

Zárul 3 órakor:

Oszták hitelrészvény	616.50
Magyar hitelrészvény	633.—
Losszámítókobank részvény	400.—
Rima-Murányi vasút részvény	421.50
Oszták-magyar államvasút részvény	627.—
Közuti vasút	557.—
Városi villamos vasút részvény	278.—

Szeszűzlet.

— November 5. —

Nál jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 60. beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslák: 12.90—13.— korona mmásanként

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— November 5. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban 92 — 93 fillérig. Flatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 91 — 92 fillérig. Flatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 91 — 92 fillérig. Flatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.
Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon feült sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.
Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.
Romániai eredetű (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban 88 — 90 órig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 86 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 84 — 86 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerűleg a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vételik irányadó.

Sertéslétszám. November hó 2. napján volt készlet 39,436 darab, november hó 3. napján felhajtott 834 darab, november hó 3. napján elszállított 1528 darab, november hó 4. napján maradt készletben 38,472 darab. Ualet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsde.

Budapest, november 5.

Magyar aranyáradek 40%	118.00
Magyar koronajáradek 40%	92.95
Magyar arany 41/100	121.25
Magyar ezüst 41/100	100.25
Magyar keleti vasút	110.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.25
Magyar italmegváltási kötvény	99.75
Eorvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereomnyorsajegyi kölcson	178.50
Fizaszabályozási és szegedi kölcson	144.—
Oszták papírjáradek	98.00
Oszták járadek ezüst	98.05
Oszták járadek arany	118.90

Koronajáradek	98.25
1860-ki államsorjegyek	134.50
Oszták-magyar bankrészvény	1586.—
Magyar hitelbank részvény	633.—
Oszták hitelbank részvény	617.50
Oszták-magyar államvasút	623.50
30 frankos arany (Napoteondér)	19.04
Német birodalmi márka	117.50
London	230.10
Paris	96.20

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

Kész női confectio-különlegességek.

Nagy választék

Apart kivitel,

Paletok,

Fess jaketok,

Valódi szörme felöltők

készen és mérték után.

Városi- és utazó-bundákban.

Minden egyes darab

eredeti model után

készül, és csak válogatott szörme kerül feldolgozásra.

Figyelemre méltók a cég kirakatai, hol naponta változnak a különlegességek csoportjai.

Ezen cikkek eladása fix ár mellett történik.

ALAPITTATOTT 1798-ban.

REGÉNY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Írta: Theuriet André.

[38]

(Folytatás.)

Az óra négyet ütött. A terem kiürült, a közönség Étienne-t magával vitte ki, s a Bonaparte-utcán találta magát. Itt hátat fordított a rakpartnak, egyenes irányban indult, s nem sokára a montparnassei órház közelébe jutott. A versaillesi vonat épen indulóban volt. Étienne jegyett váltott, Mendonnál kiszállt s az erdőbe ment. Szüksége volt a magányra, hogy a fák alatt első fölindulásából lecsendesedjék. — Festménye kétségkívül jó volt s ő föltűnést keltett. Akár elnyeri tehát a díjat, akár nem, a valódi tehetséget nem tagadják el tőle. Nem volt már kezdő; az öt évi munka és nélkülözés nem volt hiába. Azon időpontra volt, hogy hírnevet szerez magának. . . . S egyszerre diadalmas tekintettel pillanatott vissza a múltba, maga előtt látta a téli regg képét, mikor Saint-Clémentint, 1851-ben, december végén elhagyta. — Hallani véli atyjának hangját, s mint utána kiáltott: — Azután a levegőből akarsz megélni? A hogy tetszik! . . . Hat hónap se telik el, hogy hirt hallok felőled. — Ismét látta anyjának jéghideg vonásait, kit roppantul sértett az, hogy egyetlen fiára épített fényes terveit dugába dőlték. Ily kedvezőtlen előjelek közt indult vissza Párisba, pénz nélkül, büszkeségében sértve, flui gyengédségének s első szerelmének gyászát viselve; nem volt más támasza, mint erős akarata, hogy sikere lesz munkájának, nem bátorította más, mint a siker távoli reménye, melyet egybefolyó káprázatnak látott a diligence elhomályosult ablaktábláin keresztül. . . .

Ah! a kezdet sanyaru napjai az Ouert-utcaiban levő szegény műteremben, az 1852-ki Páris közepén, mely a gyönyörök után rohant s csak az erőben volt bizalma! . . . Étienne

menése közben visszagondolt azon időre, mikor annyira meghuzta magát, hogy ne költőn többet a Mangarsné által küldött 150 franknál. Rozs kenyéret reggelizett, ebédje meg 18 sousból került ki egy lebujaiban, a Vaurigard-utcában, vagy máshol, a téli estéket pedig elpipázta a kandalló tüze mellett beszélgetve. Visszagondolt az első arcképre, miért megfizettek neki s bohódoméremre, mikor kezébe vette a jogosan megérdemelt 200 frankot. E munkás életben hetek, hónapok, évek multak. míg egyszer csak táviratot kap, hogy Mangarsné hirtelen meghalt s 5 rögtön térjen vissza Saint-Clémentinbe a temetésre.

Mangars boldogságnak teljében érte neje halála. Főtanácsos, jelölt volt a jövő választásokra a törvényhozó testületbe, s nem rég kapott rendjelt. A kis város reszketett e szenteskedővé vált zsarnoktól, ki a másképp gondolkodó hivatalnokokat letétette, s az egész vidéket kezei közt tartotta. A Saint-Clémentinben töltött hét, atyjának vallatásai, hatalmával való visszaélése nem volt alkalmas arra, hogy Etiennét atyjával kibékítse. Fájdalmas találkozásuk e fagyos párbeszéddel végződött, mikor Etienne az omnibusra szállt:

— Hát csak tovább folytatod a csavargó életet? kérdezte a bankár gunyosan.

— Elhatároztam, hogy munkámból fogok élni.

— Tudod, hogy még számolni tartozom anyai örökségéről, tevé hozzá Mangars bizonyos zavarral.

— Köszönöm, semmi számadást sem kívánok... Csak annyit akarok, a mennyit anyam minden hónapban küldött számomra.

A bankár tovább folytatá: — Még mindig puritán gondolataid! mormolá ujjával csetentve. Agyrémekkel táplálkozol!... Ez nagyon kemény hus, szerencsésnek fogod egykor magadat mondani, ha konyhám főztjét megkóstolhatod!

Etienne nem felelt. Saint-Clémentinből való távoztában folyton az a félelem bántotta, hogy e gonosz jóvendülés be fog teljesedni, s 5 atyjának kegyelmére lesz utalva. Kenyerét inkább kötőréssel kereste volna meg az országúton.

Mily boldog volt ez este a siker első biztatásaira. Elfáradva az erdőben való bolyongásban, egy bellernei étterem lugasa alá telepedett, honnan a gesztenyefák közt a Szajna egyik ága, azon túl pedig a nyugvó nap bibrában égő Páris látszott. Ebéd közben Etienne büszke elégteltségben nézte a város látképét hol talán három nap múlva a hírlapokban fog neve visszhangzani. A ködből karcsu tornyok, palota-kupolák, ezer meg ezer háztető emelkedett ki; egy-egy ablak néha megcsillant az esti pírban, azután lassankint szürkület rajta a városra, az ég besötétedett, az épületek rajza összefolyt, majd hosszú gázlámpa-sor gyuladt meg, s becsillagozta a roppant tért. — Etienne, ki a kiállott izgalomtól, de meg talán az ó-bortól is, elkábult, azt kérdezte magától, hogy e nagyszerű kivilágítás nem épen az ő sikerének megünneplésére történik-e. Mintha a lángbűtökét olvasta volna a láthatáron: „Tied lesz a római díj!”

A nyilvános kiállítás három napig tart s a jury csak a negyedik nap délutánján hoz ítéletet. Etienne Mangars a várakozás e hosszú napjait keresztül szeretne volna aludni. Egy pillanatában elhatározta, hogy Bellevueben maradt s az ítélet nyilvánosságra hozatala után tér Párisba, de az Ecole terme, hol festménye ki volt állítva, mint valami szerető, édesgette magához. Még az nap este visszatért.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— November 5. —

Vass szálloda. Falk Ottó utazó Debrecen. — Leb Sigfrid állatorvos Bilét. — Moga Jakab földmives Bilét. — Stern Mór utazó Bécs. — Krausz Lajos utazó Budapest. — Weis Gyula utazó Bécs. — Wolf Mihály földmives Bilét. — Slavek Péter földmives Bilét. — Szirb Gerasim esperes Bólinc. — Heller Sándor magánzó Pécska. — Tausseg Zoltán utazó Bécs. — Roth Jenő utazó Budapest. — Csoknai József utazó Bécs. — Haimann Adolf utazó Budapest. — Halmágyi Sándor kereskedő Debrecen. — Roth Zsigmond kereskedő Bécs.

Városi színház.

Béret 37. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1901. évi november hó 6 án:

A bőregér.

Operette 3 felvonásban. Meilhac és Halévy „Reveillon” című bohózata után írták: Haffner és Genée Richard. Fordította: Vezéry Odön. Zenéjét szerző: Strauss János.

SZEMÉLYEK:

Eisenstein . . .	Giréth K.	Falke, jegyző	Nemes S.
Rozalinda . . .	Mányai A.	Blind, ügyvéd	Arkossy V.
Frank	Polgár S.	Adél	Felhő Rózi.
Orlovsky . . .	Haidt Margit.	Frosch	Fenyéri Mór.
Alfréd	Boda Ferenc.	Ida, tancosnő	Komlósy I.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

MALCZANEK MARGIT,
ZSIROS JÁNOS,
JEGYESEK.

Vadász.

Halmágy-Csucs.

1901. október hó.

Üzlet áthelyezés.

Órásüzletemet

1901. november hó 1-én

Salacz-utca 3. szám alá
helyeztem át.

Reiner Ede,

1529

óras.

Ezelőtt Andrassy-ut 23.

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém a n. 6. közönség szíves tudomására hozni, hogy a régi és legjobb hírnévnek örvendő,

a NÁDORHOZ címzett

szállodat és éttermet átvettem és azt kényelmesen és izlésesen berendezve a nagyérdemű közönség szíves rendelkezésére bocsátom. Számos éven át a Fehér Kereszt szállodában nyert bő tapasztalataimat saját üzletemben fel fogom használni arra, hogy nagybecsű vendégeimet minden tekintetben kielégítek.

Vendégszobáim tiszták és olcsók.

Éttermemben a legjobb ételek és tisztán kezelt italok lesznek a t. vendégeimnek kiszolgálva. Abonnenseket úgy a háznál, mint a házon kívül jutányosan elfogadok.

A kiszolgálás a legnagyobb előzékenységgel és lelkiismeretességgel lesz teljesítve.

A nagyérdemű birtokos urak részére, kik fogaton jönnek a városba, lovaik részére istálló és szin áll rendelkezésre.

Szállodámat és éttermemet a nagyérdemű közönség szíves jóindulatába és pártfogásába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

Grüner Gyula,

a Nádor-szálloda bérlője.

1429

Divat- és kelegye-árúház. Deutsch Testvérek,

ARAD.

Külön

nagyobbított

Szőnyegosztály:

Smyrna-szőnyeg.

Argaman-szőnyeg.

Axminster-szőnyeg.

Velvet-szőnyeg.

Tapestry-szőnyeg.

Kidderminster-szőnyeg.

Hollandi-szőnyeg.

Juta-szőnyeg.

Ágy- és fali-szőnyeg.

Peluche-függöny.

Szövet-függöny.

Csipke-függöny.

Ágy- és asztalterítők.

Flanell- és utazó takarók.

Lópokróc.

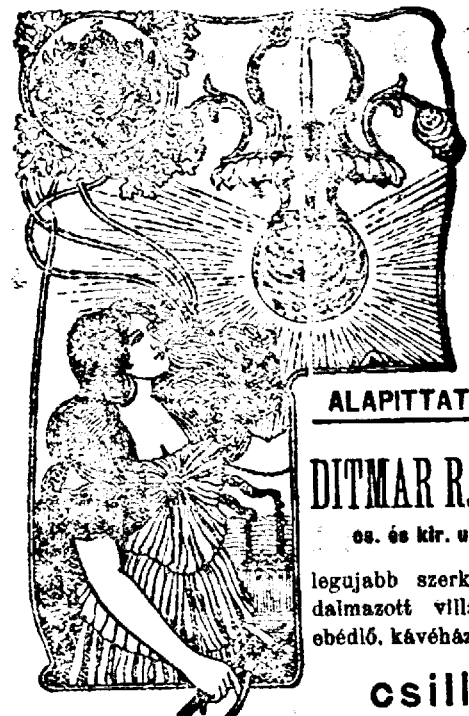
Legnagyobb választék.

Divat- és kelegye-árúház.

Deutsch Testvérek,

ARAD.

Raktárak: Bécs, Temesvár, Lugos,
Karánsebes, Decca.

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

es. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabadalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglő

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnél

Aradon, Andrassy-tér 16.

kaphatók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és dísz-tárgyakból.

Legújabb!!

„Kayser“ zinn-edények.

Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorfi alpaca-árak.

Telefon-szám: 219.

437

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Er-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Eladó

8500 darab téglá olesó árban. A téglá
a Flamm szállító udvarában megtekint-
hető. Bővebbet József főherceg-ut 1. II.
em. 14. ajtó délután 1/2-1-1/2-ig

Utozai lapelárúsiók felvételnek a ki-
adóhivatalban. Jelentkezhetni reggel 8-tól
9 óráig.

Irodai teendőik elvégzésére ajánl-
kozik délutáni órákban egy hölgy. Aján-
latokat „szorgalmas” jelige alatt a ki-
adóhivatalba kérek.

Egy jó karban lévő

Zongora

nagyon olesón eladó. Szabadság-tér
11. szám. 1513

Csinos urilasszonnyal óhajt meg-
ismerkedni egy tess és intelligens 30
éves uriember, ki nem régen jött a fővá-
rosból állandó tartózkodásra Aradra. Dis-
cretio férfitul becsületszó.

Ajánlatokat kérek B. B. jegy alatt é
lap kiadóhivatalába.

Kiadó egy két szobás utcai lakás,

veranda, konyha és hozzátartozókkal.
Czím a kiadóhivatalban.

3557—1901. pm.

Hirdetmény.

A törvényhatósági utadónak az
1901. évre vonatkozó egyénekenkénti
kivetési lajstromait az 1890. évi

I. t. cz. 23. §-a értelmében az
1901. évi november 6-tól kezdő-
dőleg 15 napi közszemlére kilé-
szem s erről az érdekelteket az-
zal értesitem, hogy a kivetési
lajstromokat a közszemlére kité-
tel ideje alatt megtekinthetik s az
ez elleni felszólamlásokat hozzám
ugyanazon idő alatt benyújthatják.
Arad 1901. évi október hó 31.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

NAGY RAKTÁR TÉLI ÁRUKBAN.

GLESSINGER JÓZSEF

árúháza „a 2 rózsához”

FORRAY-UTCZA, (Guttman-ház.)

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Szemelvények:

Jó mosható Barkettek	16 krtól	feljebb
Jó mosható Tennis-flanelek	18	
Jó mosható Hermelin-flanel	25	
Jó mosható szövött divat-barkett	24	
Jó mosható női szövetek	22	feljebb
6 személyre damaszt garnitúra	frt 2.70	
6 személyre kávé garnitúra	1.35	
8 darabból álló ágygarnitúra	2.80	
1 vég vászon 30 rőf	3.50	
1 vég kanavász	3.25	

Továbbá:

Óriási nagy választék kurrens árúban u. m.: vászon, chiffon,
kanavász és zephyrek. Továbbá jó mosó kretonok, festők, szö-
vetek, szövött árú. Asztalneműek, ágygarnitúrák és szőnyegek.
Mindenféle fej- és zsebkendők és stb. e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb árban. 1474

NAGY RAKTÁR TÉLI ÁRUKBAN.

Az őszi vásár alkalmából
az erdélyi és bácskai iparú raktár

ajánl jutányos árak mellett

legjobb hazai gyártmányu

Brassói hosszuszőrű takaró pokróczokat,
Agy és íróasztal elé pokróczokat,
minden színben.

Mindennemű lópokróczok,
Agytakaró pokróczok, Vasaló pokróczok,
Erdélyi szür és nadrág posztók.

Gabona zsákok, Vizmentes ponyvák
és szalmazsákok.

Nagy raktár mindennemű tiszta bácskai kenderből
készült kötélárúban, u. m.:

Hajó kötelek és pincze kötelek, Hámistrángok, Kötőfékek,
Marha kötelek, Ruhaszárító kötelek,
Varró spárgák, stb. stb.

Tiszta fonott lószőr paplan és matraczok.

A tisztelt vevőket a legjobb és legolcsóbb kiszolgálásról biztosítja az

Erdélyi és Bácskai iparú raktár

REICH B. KÁROLY FIA és TÁRSA

Andrássy-tér 6., Verbos-féle ház.

A „Báró Hirsch Mór” jótékonyági és önszegélyző egyesület

központi felügyelője, az egyesület aradi fiókirodájában (Erzsé-
bet-körut 9. sz.)

f. hó 6., 7. és 8-án

tagfelvételeket eszközöl

személyesen a beiratási és orvosvizsgálati díjak
elengedésével, tehát teljesen díjmentesen.

Az érdeklődők sziveskedjenek fenti 3 napon belül az irodában
jelentkezni. 1517

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! **Umbertó** Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umbertó-bor China és vasat, e két leghathato-
sabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kel-
lően adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízé-
nél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyerme-
kek, valamint gyöngéledők és lábadozók ne mulasztják
el egyszeri kísérlettel meggyőződni e k. való gyógyszer hat-
ásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszersmind
gyomorerosító, sőt vérszegény betegeknél egyetlen étvágy-
gerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umbertó
china vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniá-
ban szenvedőknél meglepő jó hatással volt.
Sziged, 1901. február 10.

Tisztelettel
Dr. Zápoly Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Városi és megyei
telephon 150. M.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. M.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrészek árak:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.

Mindenemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztalosság:

Ajtók, ablakok, padozat
és parkett gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu gördülő ablak faredő-
nyökben (rolók).

Portallé és modern bolt-
berendezések gyára stb.

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint kanya-
ritások (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) hornyolás (kelelés) furás,
vésés és csapolás olcsó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszáritó keretek raktáron.

Szállítható

izzó

harisnyák

(Averhátok nem szabada-
dalmi kihágás.)

Azonnal használhatók s minden
égyre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt,
100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jót-
állás mellett, utánvétellel, 1173

Gluhstrumpf-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

1728—1901. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Domány József aradi lakos
végrehajtónak, Tyeretyán István
szemlaki lakos végrehajtást szen-
vedő elleni 120 kor. 16 fillér tő-
kekövetelés és járuléka iránti vég-
rehajtási ügyében az aradi kir.
törvényszék, a pécskai kir. járás-
bíró, Szemlak területén lévő, Szemlak
köztségben fekvő, a szemlaki 1557.
sz. tkönyvben A. I. 1. sor 499—500/b
ház 305—240. hrsz. alatt udvar és
kert ingatlanok Tyeretyán Istvánt
illető hányadára, felére az árverést
2074 koronában ezennel megállá-
pitott kikiáltási árban elrendelte,
és hogy a fennebb megjelölt ingat-
lan az 1901. évi december hó 21-ik
napján délelőtt 10 órakor Szemlak
község közházánál megtartandó

nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alól is eladatni
fognak.

Árverezni szándékozók tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10%-át,
vagyis 207 korona 40 fillért
kézpénzben, vagy az 1881. LX.
t.-cikk 42. §-ában jelzett ár-
folyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 8333. sz.
a. kelt igazságügyminiszteri ren-
delet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz
170. §-a értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál előleges elhelyezésé-
ről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíró-
ság, mint telekkönyvi hatóságnál
1901. évi május hó 7-ik napján.

Dr. Jakó,
kir. albiró.

1516

Hirdetmény.

A csucsi körjegyzőségnél a jegy-
zői teendőkhöz jártas

egyen

november 15-iki belépéssel

irnoki alkalmazást

nyerhet.

Javadalmazása havi 30 ko-
rona, ételmezés és lakás.

Jonescu György,
körjegyző.

1515

„Szönyegűház”
megnyit.

„Szönyegűház”
megnyit.

„Szönyegűház”
megnyit.

„Szönyegűház”
megnyit.

„Szönyegűház”
megnyit.

Arad, Neuman-palota

„Hungária” kávéház mellett.